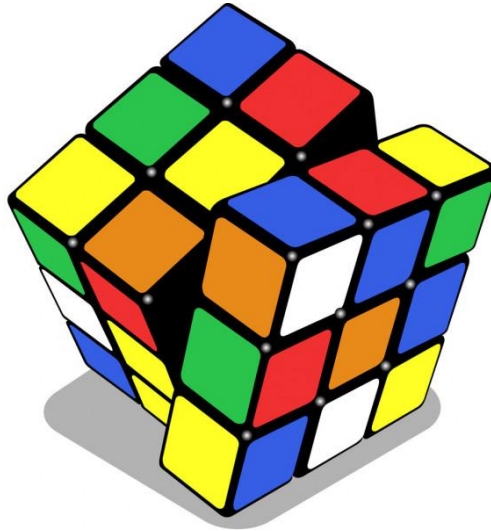

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

*Προδιαγραφές Επιμορφωτικού/υποστηρικτικού υλικού
 Πράξης «Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στις δεξιότητες μέσω
 εργαστηρίων» με κωδικό ΟΠΣ 5092064*

Υπόεργο 1: “Οργάνωση και υλοποίηση της επιμόρφωσης”

ΠΕ1.1: Προδιαγραφές επιμορφωτικού και υποστηρικτικού υλικού

Φιλοσοφία – Σκοπιμότητα προγράμματος

1.1. Σύντομη Ανασκόπηση

Η φιλανθρωπία για τους αρχαίους Έλληνες ταυτίζεται με την έννοια του εθελοντισμού. Η παραδοσιακή ελληνική κουλτούρα περί προσφοράς για το κοινό καλό χρονολογείται τον 5ο αιώνα π.Χ., στο δημοκρατικό πολίτευμα της Αθήνας, όπου οι πολίτες πρόσφεραν τις υπηρεσίες τους εθελοντικά σε βασικές θέσεις δημόσιου ενδιαφέροντος. Σε γενικές γραμμές, ωστόσο, ο εθελοντισμός στην Ελλάδα δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως έννοια που εφαρμόζεται ευρέως στην ελληνική κοινότητα.

Ιστορικά, τα χαρακτηριστικά που κυριαρχούσαν στην ελληνική κοινωνία των πολιτών ήταν:

- Μια ισχυρή παρέμβαση του κράτους και της Ορθόδοξης Εκκλησίας στην παροχή κοινωνικών υπηρεσιών.
- Αδύναμη κρατική στήριξη προς μη κυβερνητικές οργανώσεις (ΜΚΟ).
- Μια ατομική κοινωνία που εξαρτάται από ισχυρούς οικογενειακούς δεσμούς.

Η παράδοση του εθελοντισμού στην Ελλάδα μπορεί να θεωρηθεί ότι πηγαίνει πιο πίσω στο χρόνο, στους μεγάλους ευεργέτες του έθνους και συγκεκριμένα, το 1821. Η ιστορία των κληροδοτημάτων, κυρίως για πολιτιστικές και εκπαιδευτικές πρωτοβουλίες, ξεκίνησε στις αρχές του 19ου αιώνα, από την ελληνική περιοχή της Ηπείρου, η οποία ήταν ο τόπος γέννησης πολλών από τους μεγάλους Έλληνες ευεργέτες.

Η οικογένεια και τα δίκτυα συγγενών αποτελούν κατά κανόνα το βασικό πλαίσιο αλληλοβοήθειας, αλληλεγγύης και συνεργασίας μεταξύ πολιτών στην Ελληνική Κοινωνία. Παραδοσιακά, οι Έλληνες έχουν μάθει να βασίζονται κυρίως στις οικογένειές τους και όχι στην κοινότητα. Οι Έλληνες στερούνται κοινωνικής εμπιστοσύνης, η οποία όμως αποτελεί προϋπόθεση για την ανάπτυξη εθελοντικών οργανώσεων. Ο εθελοντισμός, λοιπόν, δεν έχει προωθηθεί ή δεν έχει γίνει ευρέως αποδεκτός στην ελληνική κοινωνία.

1.2. Σκοπός του Εκπαιδευτικού Προγράμματος

Το παρόν πρόγραμμα εστιάζει στην ανακάλυψη βασικών πτυχών του εαυτού μας και αποτελεί μία προσπάθεια να συντεθεί το πορτραίτο του Ελευθερόφρονα: με ποιον, τρόπο, πότε, υπό ποιες συνθήκες, γιατί και πώς δύναται να παρακινηθούμε, ώστε να εξιλεωθούμε και να μοιραστούμε τα καλά καγαθά ημών απαλλαγμένοι από δυσιδαμονίες και προκαταλήψεις; **Βασικός σκοπός είναι ο μαθητής να γίνει φιλάνθρωπος κατά συνείδηση και όχι κατ' εντολή ή υποβολή των «πρέπει» και των «θέλω» τρίτων προσώπων. Η ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ αποτελεί βασική προϋπόθεση για να εμπλακεί κάποιος σε δράσεις εθελοντισμού γι' αυτό και προηγείται της εθελοντικής δράσης στην εκπαιδευτική διαδικασία και περιορίζεται στην καλλιέργεια της σκέψης παρά στην εφαρμογή αυτής. Εάν ο εθελοντής δεν είναι φιλάνθρωπος, δύναται να καταστρέψει καθολικά την όποια ομαδική εθελοντική προσπάθεια και αγώνα εν όψει φιλοσοφικών πλατώ και μετριότητας ήθους, συνέπειας και προσπάθειας. Ο ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ ΕΠΕΤΑΙ ΤΗΣ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑΣ. Εάν ο εθελοντής είναι φιλάνθρωπος, το μόνο σίγουρο είναι ότι θα προσφέρει ουσιαστικό εθελοντικό έργο με αποτέλεσμα, και αυτό είναι το πρώτο βασικό ζητούμενο. Εθελοντές που δεν είναι φιλάνθρωποι δύναται να φέρουν ακριβώς τα αντίθετα αποτελέσματα από τα προσδοκώμενα, εκεί που κάθε κίνηση και κάθε λεπτό είναι κρίσιμα για**

τις ζωές αυτών που οι προσφέροντες ανιδιοτελούς κοινωνικού έργου προσπαθούν να βοηθήσουν προς το καλύτερο. **Με άλλα λόγια, ο εθελοντισμός δε «χωράει» ανήθικες πράξεις, εγωισμούς και ιδιοτέλειες.**

Η θεματική αφόρμηση προκύπτει από τη μελέτη, εις άτοπον απαγωγή και διαλεκτική συζήτηση περί αρχαίων ελληνικών γνωμικών και ρητών περί φιλανθρωπίας, καλοσύνης, ελευθεροφροσύνης, ολυμπισμού και ειρήνης.

Πληροφορίες υλοποίησης: προαπαιτούμενες γνώσεις, προετοιμασία υλικού

2.1. Προαπαιτούμενες Γνώσεις Εκπαιδευτικού

Οι βασικές δεξιότητες ενός εκπαιδευτικού για την επιτυχή υλοποίηση σχολικών προγραμμάτων είναι η μέριμνα του για τη δημιουργία ενός ασφαλούς περιβάλλοντος για ελεύθερη έκφραση και δημιουργική διάθεση των μαθητών. Η σταθερή στήριξη και καθοδήγηση του εκπαιδευτικού διευκολύνουν την συναισθηματική ενεργοποίηση, παρακίνηση, και δέσμευση του μαθητή, περιορίζοντας παράλληλα τις πιθανότητες απόσυρσης ή διακοπής εμπλοκής του στο πρόγραμμα.

Είναι ιδιαίτερα σημαντικό ο εκπαιδευτικός να είναι καλά προετοιμασμένος πριν την έναρξη του προγράμματος δημιουργώντας νόρμες και μοτίβα ασκήσεων, πλάνο χρονοδιαγράμματος, λίστα θεματικών περιεχομένων και εργαλεία τακτικών αυτο- και ετερο-αξιολογήσεων προκειμένου να αξιοποιηθούν για αναπροσαρμογή και βελτίωση αυτού ανάλογα με τις εκάστοτε συνθήκες και ανάγκες (εξοπλισμός, προφίλ και ιδιαιτερότητες μαθητών, διαθέσιμος χώρος και χρόνος, κ.α.). Τοιουτοτρόπως θα εξασφαλιστεί η ευελιξία εφαρμογής των δραστηριοτήτων και η ομαλή ροή προγράμματος καθόλη τη διάρκεια υλοποίησής του.

2.2. Οργάνωση και Προετοιμασία Εκπαιδευτικού

Η διοικητική ευρυθμία και ευνομία του εκπαιδευτικού προγράμματος είναι επίσης ένα καθήκον για το οποίο πρέπει να μεριμνήσει ο εκπαιδευτικός. Οι εργασίες οργάνωσης του προγράμματος παίζουν σημαντικό ρόλο για εξασφάλιση της ποιότητας του αποτελέσματος, αρχειοθέτηση δραστηριοτήτων, διάχυση αποτελεσμάτων, προβολή διδακτικών συμπερασμάτων και ανάδειξη ομάδας εμπλεκόμενων. Το κοινωνικό αποτύπωμα του προγράμματος θα αποτελέσει δε στοιχείο για επανάληψη, ή βελτίωση παρόμοιων προγραμμάτων. Τέλος, πιθανά δίκτυα εξωστρέφειας του προγράμματος (με εμπλοκή φορέων και πολιτών εκ της τοπικής κοινωνίας) στη χειρότερη περίπτωση, θα αποτελέσουν κοινωνική παρακαταθήκη για όλους τους εμπλεκόμενους, εκπαιδευτικούς και μαθητές.

Στοχοθεσία των εργαστηρίων, προτεινόμενες δράσεις και υλικό αφόρμησης, επέκτασης, γενίκευσης

3.1. Στοχοθεσία Εργαστηρίων

Κάθε εργαστήριο συνδέεται στενά με το άλλο με κοινό παρονομαστή την καλλιέργεια ηθικής στον λόγο. Τα εργαστήρια αλληλοσυμπληρώνονται παρά αλληλοκαλύπτονται. Καθένα καλύπτει διαφορετικό θέμα περί κοινωνικής αδικίας, ανισότητας, ρατσισμού ή διάκρισης.

Έτσι, το βαρύμετρο εξάσκησης δεξιοτήτων ανά εργαστήριο προκύπτει από τις επιλογές, ανάγκες και ιδιαίτερες κλίσεις των μαθητών και του εκπαιδευτικού. Η δομή των εργαστηρίων είναι ιδιαίτερα ευέλικτη, παράλληλα όμως μορφολογικά συγκεκριμένη ώστε να εξυπηρετηθεί ως **οδηγός για τον εκπαιδευτικό** και παράλληλα να επιτρέψει αυτόν και τους μαθητές του να συγκεκριμενοποιήσουν τα μεθοδολογικά εργαλεία και να δώσουν έμφαση σε συγκεκριμένες πτυχές του θεματικού περιεχομένου.

3.2. Μεθοδολογία Σχεδιασμού και Υλοποίησης των Προτεινόμενων Εργαστηρίων

Η προτεινόμενη μέθοδος σχεδιασμού και εφαρμογής του συγκεκριμένου προγράμματος είναι η διαλογική ανάλυση, η αυτοεξέταση και ο ασίγαστος αναστοχασμός σε ολομέλεια ή σε μικρές υπο-ομάδες των 5 έως και 12 ατόμων το πολύ. Πρόκειται για μία πολύ συγκεκριμένη δομημένη συνάντηση μαθητών, όπου δύο άτομα παίρνουν τον ρόλο των διαμεσολαβητών, συντονίζοντας και επιβλέποντας με μέριμνα και ανησυχία τη ροή της συζήτησης, επαναφέροντας την ανεκτικότητα της διακύμανσης απόψεων χωρίς να προκύπτουν συγκρουσιακοί αντίλογοι επιθετικού χαρακτήρα ή προσβλητικού περιεχομένου.

Προτείνονται παρακάτω, επτά (7) εργαστήρια, καθένα από τα οποία αποτελεί μία δοκιμασία. Κάθε δοκιμασία διαρκεί δύο διδακτικές ώρες. Η δομή είναι πάντα ίδια, αλλά διαφέρει το θέμα, οι επιμέρους ερωτήσεις και οι συντονιστές-μαθητές της «στρογγυλής τράπεζας» που επιβλέπουν τη διαδικασία και παρεμβαίνουν όποτε προκύπτει ανάγκη. Ανάγκη προκύπτει σε πολύ συγκεκριμένες συνθήκες, όπως θα αναλυθεί περαιτέρω ανά περιγραφή εργαστηρίου. Όλα τα εργαστήρια συνδέονται μεταξύ τους όσον αφορά τον βασικό στόχο: την ανάπτυξη δεξιοτήτων διαμεσολάβησης και της ηθικής του λόγου. Κάθε εργαστήριο έχει ως τίτλο ένα αρχαίο ρητό.

Σε κάθε εργαστήριο, οι μαθητές υποβάλλονται σε διαδικασίες ενατένισης, φιλοσοφικού ασίγαστου στοχασμού, κριτικού αναστοχασμού και συστηματικής διερεύνησης του εσωτερικού τους κόσμου, ώστε να προκύψει το αδιέξοδο υπέρ της καλλιέργειας της λόγιας ηθικής. Από το εσείς, θα πάμε στο εμείς, από το εμείς, στο εγώ, κι έπειτα θα γυρίσουμε και πάλι στο εγώ και οι άλλοι. Δε δύναται κατευθείαν να θέσουμε τον μαθητή σε διαδικασίες αυτοανίχνευσης και διαλογισμού. Χρειάζεται παίδεμα με τον καθρεπτισμό, αντιγραφή, σύγκριση, αφαίρεση, μεταφορά κτλ. Αυτός ο κύκλος προβολής, αυτοπροβολής και ετεροαξιολόγησης θα επαναληφθεί πολλές φορές στο διάβα της ζωής τους και πρέπει να είναι έτοιμοι να αντιμετωπίζουν αυτούς τους καθρεπτισμούς και αντανακλάσεις του κοινωνικού γίνεσθαι υπέρ της προσωπικής και επαγγελματικής τους ανάπτυξης προκειμένου ν' αγγίζουν τις όχθες της ευδαιμονίας.

Προγράμματα καλλιέργειας δεξιοτήτων διαμεσολάβησης προτείνεται να υλοποιούνται σταδιακά από τις δύο τελευταίες τάξεις Δημοτικού και να ολοκληρώνονται στην Α Τάξη Γυμνασίου. Ασκήσεις διαμεσολάβησης προτείνεται να εντάσσονται ως επιμέρους δραστηριότητες στα προγράμματα των Β και Γ γυμνασίου, προκειμένου να αφομοιώσουν και να διατηρήσουν οι μαθητές προκεκτημένες δεξιότητες επικοινωνίας, διαμεσολάβησης και συνεργασίας στο ευρύτερο πλαίσιο προγραμμάτων εθελοντισμού (βλ. Προτεινόμενο πρόγραμμα «ΚΑΛΛΙΜΩΝ ο Αγαθοεργίτης).

Τέλος, επειδή στην εφηβική ηλικία, τα περί εκδημοκρατισμού της ηθικής θεωρίας κατευνάζουν την εφηβική ανησυχία και συμβάλουν στον αναστοχασμό και κατ' επέκταση σε διαδικασίες συναισθηματικής αυτορρύθμισης, δύναται αυτές οι δράσεις περί ηθικής, φιλανθρωπίας και ελευθεροφροσύνης να αναστείλουν τα συμπτώματα κατάθλιψης και τις αγχώδεις διαταραχές των εφήβων. Σε κάθε δε, περίπτωση ορμονικής **επανάστασης**, πρώτος οiwνός και **συναγερμός** για την είσοδο του αυτοάνοσου νοσήματος στο κατώφλι της υγείας, δράσεις κοινωνικής αλληλεγγύης εξυπηρετούν δραματικά στην κοινωνική εναρμόνιση και στη θετική λειτουργική επαναφόρτιση του εφήβου.

3.3. Ψυχοσυναισθηματικές Δοκιμασίες Μαθητών

Οι ψυχοσυναισθηματικές δοκιμασίες και προσωπικές επιτυχίες των μαθητών δύναται να προκύψουν μόνο δια της σταθερής εμπλοκής τους στο πρόγραμμα με συμμετοχή τους στην πλειοψηφία των εργαστηρίων του προγράμματος αυτού, τουτέστι, σταθερή συμμετοχή για 3 έως και έξι μήνες, αναλόγως της ποσότητας, συχνότητας και πυκνότητας των διδακτικών ωρών ανά εργαστήριο, επτά εργαστήρια στο σύνολο για την ολοκλήρωση του προγράμματος.

Καθόλη τη διάρκεια εφαρμογής του προγράμματος (από 3 έως και 6 μήνες) βασική μέριμνα του εκπαιδευτικού είναι η ομαλή ένταξη κάθε μαθητή στην ομάδα και η αυτοδιερεύνηση αναφορικά με ισχύουσες στάσεις και συμπεριφορές του. Αφού εξασφαλισθεί η επικοινωνία μεταξύ μαθητών, είναι ιδιαίτερα σημαντικό να αισθανθούν άνετα μέσα στην ομάδα, να τεθούν βασικοί κανόνες και αξιώματα συμπεριφοράς όπως αυτοί θα τα θέσουν και να δεσμευθούν με τον σκοπό και επιμέρους στόχους του πρότζεκτ που θα αναλάβουν. Σταδιακά, θα προκύψει ανεπαίσθητα η κοινοτική ενδυνάμωση, η αλληλουποστήριξη, η εμπιστοσύνη και η αλληλεγγύη μεταξύ των μελών της ομάδας.

Κατόπιν της κοινωνικής συνοχής της ομάδας, ο μαθητής, αντιλαμβανόμενος πλέον ποια είναι η δική του θέση, ρόλος και ταυτότητα σε ένα θεματικό εργαστήριο, προκύπτουν οι παράμετροι παρότρυνσης αλλαγής ή βελτίωσης στάσεων και συμπεριφορών προκειμένου να φτάσει ή να προσεγγίσει την ιδεατή στάση ή συμπεριφορά. Εάν αντιληφθεί και πεισθεί ο μαθητής ότι μία συμπεριφορά του είναι επιβλαβής για αυτόν ή τους άλλους, δύναται σταδιακά -με την υποστήριξη και καθοδήγηση του εκπαιδευτικού- να κάνει αλλαγές υπέρ της

αυτοβελτίωσής του. Παρακάτω παρατίθεται η σχηματική αποτύπωση των σταδίων αλλαγής συμπεριφοράς σύμφωνα με το Transtheoretical Model of Changing Behavior.

1. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΣΧΟΛΕΙΟ		ΤΜΗΜΑ.....	ΣΧΟΛ. ΕΤΟΣ:
Θεματική	1. Ενδιαφέρομαι και Ενεργώ – Κοινωνική Συναίσθηση και Ευθύνη	Υποθεματική	ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ
ΒΑΘΜΙΔΑ/ΤΑΞΕΙΣ (που προτείνονται)	B' & Γ' Γυμνασίου		
Τίτλος	Η κυρία Ελευθεροφροσύνη		

Δεξιότητες στόχευσης του εργαστηρίου

Σκοπός: ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΕΥΧΕΡΕΙΑ ΣΤΟ ΕΚΔΗΜΟΚΡΑΤΙΣΜΕΝΟ ΦΙΛΟΣΟΦΕΙΝ - ΓΝΩΡΙΜΙΑ ΜΕ ΤΟΝ ΕΝΑΡΕΤΟ ΒΙΟ

Στόχοι: Να δύναται ο μαθητής να διαχειριστεί τα συναισθήματά του και να ασκεί κριτική σκέψη με σεβασμό και ανοχή στη διαφορετικότητα, να εφαρμόζει τους βασικούς κανόνες και αξιώματα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της δημοκρατίας όταν συζητά, ή απλά, επικοινωνεί με τους συνομηλίκους του και το ευρύτερο κοινωνικό του περιβάλλον. Επίσης, να ευαισθητοποιηθεί σε θέματα κοινοκτημοσύνης, κοινωνικής αλληλεγγύης και αλληλοβοήθειας και να έχει θετική στάση και συμπεριφορά απέναντι σε κοινωνικά γεγονότα, καταστάσεις και περιστατικά που η ελευθεροφροσύνη των πολιτών καθορίζει το κοινωνικό αποτύπωμα. Απώτερος σκοπός είναι η παρακίνηση του μαθητή και διάθεση για ενεργό εμπλοκή στα κοινά, η ανιδιοτελής υποστήριξη και αλληλοβοήθεια καθώς και η έκφραση απόψεων με σεβασμό αλλήλων, ευγένεια & ήθος, χωρίς φόβο & πάθος.

Σύνδεση με τη Βασική Θεματική

Υποθεματική
ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο/τίτλος	Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)
<p>Γνωστικοί Μαθησιακοί Στόχοι:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Να συζητήσουν οι μαθητές για τα ακόλουθα ρητά και να εντοπίσουν εφαρμογές τους με προσωπικά τους παραδείγματα – μαρτυρίες: <ol style="list-style-type: none"> 1. Αρετή εστί το ευ πράττειν 2. Η αρετή είναι γνώση και η γνώση δύναμη 3. Ουδέ φρόνιμον άνευ της ηθικής 4. Ο εκδημοκρατισμός της ηθικής θεωρίας και τα εξεζητημένα παράγωγά του... 5. Η πράξη σε πολύ μικρότερο βαθμό προσεγγίζει την αλήθεια απ' ό,τι η σκέψη 6. Όταν η ηθική είναι μέρος της πολιτικής... 7. Η γνώση και η αληθινή ευδαιμονία συνθέτουν την ουσία της επιστήμης του αγαθού 8. Ανεξέταστος βίος είναι αβίωτος 9. Η αρετή από μόνη της δεν εξαρκεί - Όλες αυτές οι θεματικές θα εξυπηρετήσουν <u>στην αναζήτηση, διαμόρφωση ή καλύτερη συγκρότηση της δεοντολογικής ταυτότητας</u> του μαθητή, ανάλογα με το στάδιο πνευματικής ανάπτυξης που βρίσκεται («Γνώθι σαυτόν») <p>Δεξιότητες 21^{ου} αιώνα:</p> <ul style="list-style-type: none"> - εξάσκηση βασικών δεξιοτήτων μάθησης (κριτική σκέψη, επικοινωνία, συνεργασία, δημιουργικότητα), ψηφιακή 	<p>4.1. Ο ΚΑΘΡΕΦΤΗΣ και οι Αντικατοπτρισμοί του</p> <p><i>2 συναντήσεις, διάρκειας δύο ωρών έκαστη</i></p> <p>Τεχνικές ιεράρχησης των θεμάτων και συντονισμού της συνάντησης, καθώς και βασικές αρχές και εργαλεία, παρατίθενται στα φύλλα εργασίας. Τα φύλλα εργασίας, όλα μαζί, συναποτελούν τον τσελεμεντέ της επιτυχίας στον συντονισμό διαμεσολαβητικών συζητήσεων</p>	<p>4.1.1. Άνοιγμα: Στρογγυλή Τράπεζα στην ολομέλεια με φυσική παρουσία.</p> <p>4.1.2. Στάδιο Εργασίας: Οι μαθητές ενημερώνονται για την έννοια της διαμεσολάβησης και τη σημασία της για την επικοινωνία, τη συνεργασία, την ειρήνη, την αλληλοκατανόηση, τη δημοκρατία. Ο εκπαιδευτικός ανακοινώνει ότι η διαμεσολάβηση θα χρησιμοποιηθεί ως το βασικό εργαλείο όλων των εργαστηρίων που θα ακολουθήσουν για να σημειωθεί η πνευματικότητα των μαθητών με εμπειρίες, γνώσεις και φιλοσοφικές προσεγγίσεις περί των κοινών και του ενάρτετου βίου, προκειμένου σταδιακά να γίνουν ελεθεροφρονύσαντες, άτομα χωρίς δισιδαιμονίες και προκαταλήψεις.</p> <p>Παρουσιάζεται ως πρόκληση/στοίχημα/δοκιμασία να καταφέρουν <u>να μην καταλήξουν σε συγκρούσεις ή debates</u> αλλά να παραμείνουν στο επίπεδο του ευγενικού διαλόγου. [ΓΝΩΣΗ ΜΟΝΟ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ: Το «πείραμα/πρόκληση/δοκιμασία» τους θα θεωρηθεί ότι πετυχαίνει εάν μέσω της αυτο-</p>

<p>μάθηση (κυρίως δεξιότητες ψηφιακής διαχείρισης)</p> <ul style="list-style-type: none"> - στρατηγική σκέψη (οργανωσιακή σκέψη, μελέτη περιπτώσεων και επίλυση προβλημάτων), πλάγια σκέψη (δημιουργική, παραγωγική, ολιστική), δεξιότητες υπολογιστικής σκέψης (επιστημονική/ υπολογιστική σκέψη, διαμεσολάβηση) 		<p>και ετερο-αξιολόγησης μετά το 7^ο εργαστήριο, ξεκλειδωθεί η κοινωνικότητα των πιο δυσπρόσιτων και εάν οι περισσότεροι θα νιώθουν αυθόρμητα την ανάγκη να φιλανθρωπίσουν, να προσφέρουν, να βοηθήσουν ανιδιοτελώς, χωρίς κοινωνικούς φραγμούς και άνευ πολιτισμικών και θρησκευτικών προτιμήσεων.]</p> <p>Ο εκπαιδευτικός παραθέτει εννέα θέματα (όπως παρατίθενται στην αριστερή στήλη) στους μαθητές και τους ζητά να διαλέξουν μόνο ένα, για να το αναπτύξει καθένας χωριστά σε μία παράγραφο. Χωρίζονται σε έξι ομάδες. Κάθε ομάδα μελετά τις επιλογές της και κάθε μαθητής διαβάζει το κείμενό του. Μοιράζονται γνώσεις, εμπειρίες και απόψεις. Αφού έχουν πλέον αντιληφθεί όλοι το ύφος και το περιεχόμενο του εργαστηρίου, τους παρουσιάζονται τα επόμενα έξι θεματικά εργαστήρια (βλ. Παρακάτω τίτλους και περιεχόμενο). Γίνεται κλήρωση ή άλλος τρόπος διανομής θεματικών εργαστηρίων. Κάθε ομάδα, αφού μάθει το θέμα που θα αναλάβει, ξεκινά να προετοιμάζεται για το εργαστήριο που θα συντονίσει (με τη βοήθεια του εκπαιδευτικού). Οι ομάδες,</p>
--	--	--

ενημερώνονται ότι θα πρέπει να προετοιμάσουν ερωτήσεις που θα τεθούν κατά τη διάρκεια του εργαστηρίου, που δεν είναι τίποτα άλλο από μία ολομελή διαλεκτική μέθοδο συζήτησης. Για περισσότερα, βλέπε φύλο 02 (φύλο προετοιμασίας και σχεδιασμού πλάνου συντονιστών διαμεσολάβησης).

4.1.3. Στάδιο Επεξεργασίας: Οι μαθητές μελετούν του φύλλο εργασίας 01 και το φύλο εργασίας 02 και ξεκινούν να συνθέτουν ερωτήσεις για το εργαστήριο που θα ηγηθούμε, να σχεδιάζουν το χρονοδιάγραμμα και να κατανέμουν ρόλους και αρμοδιότητες εντός της ομάδας. **Όλοι οι μαθητές, πριν ξεκινήσουν να προετοιμάζονται για το εργαστήριο που θα υποστηρίξουν, θα ζητηθεί να μελετήσουν τη βιογραφία ΣΩΚΡΑΤΗ, ΠΛΑΤΩΝΑ & ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗ και αντιστοίχως τα κείμενά τους περί ΓΝΩΘΙ ΣΑΥΤΟΝ, ΙΔΑΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ & ΕΝΑΡΕΤΟΥ ΒΙΟΥ**

4.1.4. Κλείσιμο – Αναστοχασμός: Δημιουργία ερωτήσεων αναστοχασμού και συζήτηση.

Π.χ.:

		<p>4.1.5. Ακρωνύμιο Βασικών Εννοιών: Λέξεις Κλειδιά καταγράφονται στο ΛΕΥΚΩΜΑ του εκπαιδευτικού προγράμματος, όπου εκφράζουν μονολεκτικά τα συναισθήματα ή τις προσδοκίες τους για αυτά που θα ακολουθήσουν.</p>
--	--	---

Γνωστικοί Μαθησιακοί Στόχοι:

- Να μελετήσει να ανακαλύψει ο μαθητής τα βαθύτερα νοήματα του ρητού:
Ξένους ξένιζε και συ γαρ ξένος γ'έση Μένανδρος
- να προσπαθήσει να παραλληλίσει αληθινές ιστορίες ή δικές του μαρτυρίες με το ηθικό δίδαγμα του γνωμικού
- να αξιολογήσει τη διαχρονικότητα του γνωμικού
- να εξετάσει αν υπάρχουν εξαιρέσεις του κανόνα και σε ποιες περιπτώσεις υφίστανται
- να μάθει στρατηγικές διαχείρισης συναισθημάτων και εκδημοκρατισμένης έκφρασης απόψεων και αντιλόγου σε συζητήσεις

Δεξιότητες 21^{ου} αιώνα:

- εξάσκηση βασικών δεξιοτήτων μάθησης (κριτική σκέψη, επικοινωνία, συνεργασία, δημιουργικότητα), ψηφιακή μάθηση (κυρίως δεξιότητες ψηφιακής διαχείρισης)
- στρατηγική σκέψη (οργανωσιακή σκέψη, μελέτη περιπτώσεων και επίλυση προβλημάτων), πλάγια σκέψη (δημιουργική, παραγωγική, ολιστική), δεξιότητες υπολογιστικής σκέψης (επιστημονική/ υπολογιστική σκέψη, διαμεσολάβηση)

4.2. ΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΕΡΗΜΟΥ

2 συναντήσεις διαμεσολάβησης, διάρκειας δύο ωρών έκαστη

Τεχνικές ιεράρχησης των θεμάτων και συντονισμού της συνάντησης, καθώς και βασικές αρχές και εργαλεία, παρατίθενται στα φύλλα εργασίας. Τα φύλλα εργασίας, όλα μαζί, συναποτελούν τον **τσελεμεντέ της επιτυχίας στον συντονισμό διαμεσολαβητικών συζητήσεων**

4.2.1. Άνοιγμα: Διαδικτυακή Διαδραστική Διαμεσολάβηση. Η επικοινωνία είναι εξ αποστάσεως, έχουν δε τη δυνατότητα οι μαθητές να επικοινωνούν κατόπιν ξεκάθαρης προαίρεσης που καταγράφεται εύκολα στο ιστορικό, σε αντίθεση με τις συζητήσεις με φυσική παρουσία (που προκύπτουν εύκολα ταυτόχρονες και ανεξέλεγκτες παρεμβάσεις).

4.2.2. Στάδιο Προ-εργασίας:

Οι μαθητές συντονιστές ακολουθούν το μοντέλο εφαρμογής που παρουσιάζεται στο Φύλο 02 με προεργασία στο σπίτι. Οι μαθητές διαμεσολαβητές προετοιμάζουν τις ερωτήσεις τους (έναρξης, κριτικής σκέψης, διευρυμένης προσέγγισης θέματος, ανατροφοδότησης), δρομολογούν τις ατάκες για κατάχρηση χρόνου ομάδας, συμμόρφωσης με τους βασικούς κανόνες της συζήτησης κ.α., ψυχολογικά με μεταξύ τους πρόβες, και εξοικειώνονται με τα ψηφιακά εργαλεία.

4.2.3. Διάλογος με Διαμεσολαβητές σε Ολομέλεια:

Η συγκεκριμένη δραστηριότητα γίνεται σε συνεργασία με τμήματα της

		<p>ίδιας τάξης του ίδιου σχολείου που επικοινωνούν μεταξύ τους ψηφιακά (π.χ. Α1, Α2, Α3), ή με εξ αποστάσεως συνάντηση webex του ίδιου και του αυτού τμήματος. Οι συμμετέχοντες δεν προετοιμάζονται σε κάτι, παρά μόνο η ομάδα διαμεσολαβητών. Το θέμα είναι: Ξένους ξένιζε και συ γαρ ξένος γ'έση.</p> <p>4.2.4. Κλείσιμο – Αναστοχασμός: Δημιουργία ερωτήσεων αναστοχασμού και συζήτηση. Π.χ.:</p> <p>4.2.5. Ακρωνύμιο Βασικών Εννοιών: Λέξεις Κλειδιά για σύνοψη συμπερασμάτων.</p>
--	--	---

Γνωστικοί Μαθησιακοί Στόχοι:

- Να μελετήσει να ανακαλύψει ο μαθητής τα βαθύτερα νοήματα του ρητού:

Ου συνέχθην, αλλά συμφιλιείν έφυν

Αποφθεγματικός λόγος στην Αντιγόνη του Σοφοκλή

Αγάπα τον πλησίον σου μικρά ελατούμενος Θαλής ο Μιλήσιος

- να προσπαθήσει να παραλληλίσει αληθινές ιστορίες ή δικές του μαρτυρίες με το ηθικό δίδαγμα του γνωμικού
- να αξιολογήσει τη διαχρονικότητα του γνωμικού
- να εξετάσει αν υπάρχουν εξαιρέσεις του κανόνα και σε ποιες περιπτώσεις υφίστανται

Δεξιότητες 21^{ου} αιώνα:

- εξάσκηση βασικών δεξιοτήτων μάθησης (κριτική σκέψη, επικοινωνία, συνεργασία, δημιουργικότητα), ψηφιακή μάθηση (κυρίως δεξιότητες ψηφιακής διαχείρισης)
- στρατηγική σκέψη (οργανωσιακή σκέψη, μελέτη περιπτώσεων και επίλυση προβλημάτων), πλάγια σκέψη (δημιουργική, παραγωγική, ολιστική), δεξιότητες υπολογιστικής σκέψης (επιστημονική/ υπολογιστική σκέψη, διαμεσολάβηση).

4.3. ΤΑ ΔΥΟ ΧΩΡΑΦΙΑ

2 συναντήσεις διαμεσολάβησης, διάρκειας δύο ωρών έκαστη

Τεχνικές ιεράρχησης των θεμάτων και συντονισμού της συνάντησης, καθώς και βασικές αρχές και εργαλεία, παρατίθενται στα φύλλα εργασίας. Τα φύλλα εργασίας, όλα μαζί, συναποτελούν τον **τσελεμεντέ της επιτυχίας στον συντονισμό διαμεσολαβητικών συζητήσεων**

4.3.1. Άνοιγμα: Διαδικτυακή Διαμεσολάβηση. Συνάντηση με μεγάλο ακροατήριο, με δυνατότητα ακρόασης και ανατροφοδότησης μέσω chat. Η διαδικασία περιορίζει πολύ την άμεση ανατροφοδότηση και εύκολη συμμετοχή στη διαδικασία.

4.3.2. Στάδιο Εργασίας: Στάδιο

Προ-εργασίας: Οι μαθητές συντονιστές ακολουθούν το μοντέλο εφαρμογής που παρουσιάζεται στο Φύλο 02 με προεργασία στο σπίτι. Οι μαθητές διαμεσολαβητές προετοιμάζουν τις ερωτήσεις τους (έναρξης, κριτικής σκέψης, διευρυμένης προσέγγισης θέματος, ανατροφοδότησης), δρομολογούν τις ατάκες για κατάχρηση χρόνου ομάδας, συμμόρφωσης με τους βασικούς κανόνες της συζήτησης κ.α., ψυχολογικά με μεταξύ τους πρόβες, και εξοικειώνονται με τα ψηφιακά εργαλεία. Προσκαλούνται να συμμετέχουν και άλλες τάξεις (Β και Γ Γυμνασίου). Δεν είναι απαραίτητο να συμμετέχουν όλα τα τμήματα, παρά μόνο όσοι ενδιαφέρονται. Σε περίπτωση που δεν προκύψει ενδιαφέρον, η δραστηριότητα αυτή γίνεται εξ αποστάσεως μεταξύ των

μαθητών του τμήματος σε ώρα εκτός σχολικής ζώνης.

4.3.3. Διάλογος με Διαμεσολαβητές σε Ολομέλεια:

Η συγκεκριμένη δραστηριότητα γίνεται σε συνεργασία με τμήματα διάφορων τάξεων του ίδιου σχολείου. Οι μαθητές επικοινωνούν από τις αίθουσές τους διαδικτυακά με την υποστήριξη του εκπαιδευτικού (π.χ. Α1, Α2, Α3, Β1, Β2, Β3, Γ1, κτλ), ή με εξ αποστάσεως συνάντηση webex του ίδιου και του αυτού τμήματος. Οι συμμετέχοντες δεν προετοιμάζονται σε κάτι, παρά μόνο η ομάδα διαμεσολαβητών. Τα θέματα είναι: **Ου συνέχθεις, αλλά συμφιλιείν έφυν**
Αποφθεγματικός λόγος στην Αντιγόνη του Σοφοκλή

Αγάπα τον πλησίον σου μικρά ελαττούμενος
Θαλής ο Μιλήσιος

4.3.4. Κλείσιμο –

Αναστοχασμός: Δημιουργία ερωτήσεων αναστοχασμού και συζήτηση. Π.χ.:

		<p>4.3.5. Ακρωνύμιο Βασικών Εννοιών: Λέξεις Κλειδιά για σύνοψη συμπερασμάτων.</p>
--	--	--

Γνωστικοί Μαθησιακοί Στόχοι:

- Να μελετήσει να ανακαλύψει ο μαθητής τα βαθύτερα νοήματα του ρητού:

Ο ου μισείς, ετέρω μη ποιήσεις
Κλεόβουλος ο Ρόδιος

Και καθώς θέλετε να ποιώσιν
μίν οι άνθρωποι και υμείς
ποιείτε αυτοίς ομοίως

Άγιος Λουκάς - Αρχιεπίσκοπος
Κριμαίας

- να προσπαθήσει να παραλληλίσει αληθινές ιστορίες ή δικές του μαρτυρίες με το ηθικό δίδαγμα των δύο αυτών παρόμοιων αποφθεγμάτων
- να αξιολογήσει τη διαχρονικότητά τους
- να εξετάσει αν υπάρχουν εξαιρέσεις του κανόνα και σε ποιες περιπτώσεις υφίστανται
- Να εξασκήσει στρατηγικές διαχείρισης συναισθημάτων και εκδημοκρατισμένης έκφρασης απόψεων και αντιλόγου σε συζητήσεις

Δεξιότητες 21^{ου} αιώνα:

- εξάσκηση βασικών δεξιοτήτων μάθησης (κριτική σκέψη, επικοινωνία, συνεργασία, δημιουργικότητα), ψηφιακή μάθηση (κυρίως δεξιότητες ψηφιακής διαχείρισης)
- στρατηγική σκέψη (οργανωσιακή σκέψη, μελέτη περιπτώσεων και επίλυση προβλημάτων), πλάγια σκέψη (δημιουργική, παραγωγική, ολιστική), δεξιότητες υπολογιστικής

4.4. ΤΟ
ΚΟΚΚΙΝΟ
ΠΟΤΑΜΙ

2 συναντήσεις
διαμεσολάβησης,
διάρκειας δύο
ωρών έκαστη

Τεχνικές ιεράρχησης των θεμάτων και συντονισμού της συνάντησης, καθώς και βασικές αρχές και εργαλεία, παρατίθενται στα φύλλα εργασίας. Τα φύλλα εργασίας, όλα μαζί, συναποτελούν τον **τσελεμεντέ της επιτυχίας στον συντονισμό διαμεσολαβητικών συζητήσεων**

4.4.1. Άνοιγμα: Ραδιοφωνική Διαμεσολάβηση. Η διαδικασία είναι ακόμη πιο δύσκολη, περιορίζοντας την αντιπαράθεση. Οι συμμετέχοντες έχουν τη δυνατότητα να παρακολουθήσουν, η διαδικασία όμως ανατροφοδότησης και εμπλοκής είναι χρονοβόρα και κουραστική.

4.4.2. Στάδιο Προ-εργασίας: Οι μαθητές συντονιστές ακολουθούν το μοντέλο εφαρμογής που παρουσιάζεται στο Φύλο 02 με προεργασία στο σπίτι. Οι μαθητές διαμεσολαβητές προετοιμάζουν τις ερωτήσεις τους (έναρξης, κριτικής σκέψης, διευρυμένης προσέγγισης θέματος, ανατροφοδότησης), δρομολογούν τις ατάκες για κατάχρηση χρόνου ομάδας, συμμόρφωσης με τους βασικούς κανόνες της συζήτησης κ.α., ψυχολογικά με μεταξύ τους πρόβες, και εξοικειώνονται με τα ψηφιακά εργαλεία. Προσκαλούνται να συμμετέχουν εκπρόσωποι από τοπικούς φορείς και συλλόγους καθώς και οι μαθητές της τάξης.

4.4.3. Διάλογος με Διαμεσολαβητές σε Ολομέλεια:

<p>σκέψης (επιστημονική/ υπολογιστική σκέψη, διαμεσολάβηση).</p>		<p>. Οι συμμετέχοντες δεν προετοιμάζονται σε κάτι, παρά μόνο η ομάδα διαμεσολαβητών. Τα θέματα είναι:</p> <p>Ο ου μισείς, ετέρω μη ποιήσεις Κλεόβουλος ο Ρόδιος</p> <p>Και καθώς θέλετε ινα ποιώσιν υμίν οι άνθρωποι και υμείς ποιείτε αυτοίς ομοίως Άγιος Λουκάς - Αρχιεπίσκοπος Κριμαίας</p> <p>4.4.4. Κλείσιμο – Αναστοχασμός: Δημιουργία ερωτήσεων αναστοχασμού και συζήτηση. Π.χ.:</p> <p>4.4.5. Ακρωνύμιο Βασικών Εννοιών: Λέξεις Κλειδιά για σύνοψη συμπερασμάτων.</p>
--	--	--

<p>Γνωστικοί Μαθησιακοί Στόχοι:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Να μελετήσει να ανακαλύψει ο μαθητής τα βαθύτερα νοήματα του ρητού: Άρα συν ως καιρόν έχομεν, εργαζόμεθα το αγαθόν προς πάντας Κλεόβουλος ο Ρόδιος Χάρις, χάριν γαρ εστίν η τίκτουσ' αεί Σοφοκλής Κάνε το Καλό και ρίξτ'ο στον γυαλό Τό'να χέρι νύβει τ'άλλο και τα δυο το πρόσωπο - να προσπαθήσει να παραλληλίσει αληθινές ιστορίες ή δικές του μαρτυρίες με το ηθικό δίδαγμα των δύο αυτών παρόμοιων αποφθεγμάτων - να αξιολογήσει τη διαχρονικότητά τους - να εξετάσει αν υπάρχουν εξαιρέσεις του κανόνα και σε ποιες περιπτώσεις υφίστανται - Να εξασκήσει στρατηγικές διαχείρισης συναισθημάτων και εκδημοκρατισμένης έκφρασης απόψεων και αντιλόγου σε συζητήσεις <p>Δεξιότητες 21^{ου} αιώνα:</p> <ul style="list-style-type: none"> - εξάσκηση βασικών δεξιοτήτων μάθησης (κριτική σκέψη, επικοινωνία, συνεργασία, δημιουργικότητα), ψηφιακή μάθηση (κυρίως δεξιότητες ψηφιακής διαχείρισης) - στρατηγική σκέψη (οργανωσιακή 	<p>4.5. ΤΟ ΠΡΑΣΙΝΟ ΛΕΙΒΑΔΙ</p> <p>2 συναντήσεις διαμεσολάβησης, διάρκειας δύο ωρών έκαστη</p> <p>Τεχνικές ιεράρχησης των θεμάτων και συντονισμού της συνάντησης, καθώς και βασικές αρχές και εργαλεία, παρατίθενται στα φύλλα εργασίας. Τα φύλλα εργασίας, όλα μαζί, συναποτελούν τον τσελεμεντέ της επιτυχίας στον συντονισμό διαμεσολαβητικών συζητήσεων</p>	<p>4.5.1. Άνοιγμα: Τηλεοπτικό Debate και διαδικτυακό Φόρουμ διαμεσολάβησης.</p> <p>4.5.2. Στάδιο Προ-εργασίας: Οι μαθητές συντονιστές ακολουθούν το μοντέλο εφαρμογής που παρουσιάζεται στο Φύλο 02 με προεργασία στο σπίτι. Οι μαθητές διαμεσολαβητές προετοιμάζουν τις ερωτήσεις τους (έναρξης, κριτικής σκέψης, διευρυμένης προσέγγισης θέματος, ανατροφοδότησης), δρομολογούν τις ατάκες για κατάχρηση χρόνου ομάδας, συμμόρφωσης με τους βασικούς κανόνες της συζήτησης κ.α., ψυχολογικά με μεταξύ τους πρόβες, και εξοικειώνονται με τα ψηφιακά εργαλεία. Πλέον, οι απαιτήσεις είναι πολύ μεγαλύτερες καθώς πρέπει να είναι εξοικειωμένοι οι μαθητές με την κάμερα και την αυτο-παρουσίαση στον τηλεοπτικό φακό. Τα ακροατήρια είναι δύο: οι μαθητές που βρίσκονται μέσα στο στούντιο, εάν υπάρχει αυτή η δυνατότητα και οι απομακρυσμένοι θεατές με δυνατότητα επικοινωνίας μέσω ψηφιακού φόρουμ.</p> <p>4.5.3. Διάλογος με Διαμεσολαβητές σε Ολομέλεια: Η</p>
---	--	--

σκέψη, μελέτη περιπτώσεων και επίλυση προβλημάτων), πλάγια σκέψη (δημιουργική, παραγωγική, ολιστική), δεξιότητες υπολογιστικής σκέψης (επιστημονική/ υπολογιστική σκέψη, διαμεσολάβηση)

συγκεκριμένη δραστηριότητα γίνεται σε συνεργασία με ένα τηλεοπτικό κανάλι του Νομού. Οι συμμετέχοντες δεν προετοιμάζονται σε κάτι, παρά μόνο η ομάδα διαμεσολαβητών. Τα θέματα είναι:

Άρα συν ως καιρόν έχομεν, εργαζόμεθα το αγαθόν προς πάντας
Κλεόβουλος ο Ρόδιος

Χάρις, χάριν γαρ εστίν η τίκτουσ' αεί
Σοφοκλής

4.5.4. **Κλείσιμο –**

Αναστοχασμός:

Δημιουργία ερωτήσεων αναστοχασμού και συζήτηση. Π.χ.:

4.5.5. Ακρωνύμιο **Βασικών**

Εννοιών: Λέξεις Κλειδιά για σύνοψη συμπερασμάτων.

<p>Γνωστικοί Μαθησιακοί Στόχοι:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Να κρίνει, να συγκρίνει και να αξιολογεί τη διδακτική αξία των ρητών, αφορισμών και αποφθεγμάτων μεγάλων φιλοσόφων που δεν είναι Έλληνες - Να εξασκήσει στρατηγικές διαχείρισης συναισθημάτων και εκδημοκρατισμένης έκφρασης απόψεων και αντιλόγου σε συζητήσεις <p>Δεξιότητες 21^{ου} αιώνα:</p> <ul style="list-style-type: none"> - εξάσκηση βασικών δεξιοτήτων μάθησης (κριτική σκέψη, επικοινωνία, συνεργασία, δημιουργικότητα), ψηφιακή μάθηση (κυρίως δεξιότητες ψηφιακής διαχείρισης) - στρατηγική σκέψη (οργανωσιακή σκέψη, μελέτη περιπτώσεων και επίλυση προβλημάτων), πλάγια σκέψη (δημιουργική, παραγωγική, ολιστική), δεξιότητες υπολογιστικής σκέψης (επιστημονική/ υπολογιστική σκέψη, διαμεσολάβηση) 	<p>4.6. Ο ΑΠΕΡΑΝΤΟΣ ΤΟΙΧΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΤΕΘΛΑΣΜΕΝΕΣ ΤΟΥ</p> <p><i>2 συναντήσεις διαμεσολάβησης, διάρκειας δύο ωρών έκαστη</i></p> <p>Τεχνικές ιεράρχησης των θεμάτων και συντονισμού της συνάντησης, καθώς και βασικές αρχές και εργαλεία, παρατίθενται στα φύλλα εργασίας. Τα φύλλα εργασίας, όλα μαζί, συναποτελούν τον τσελεμεντέ της επιτυχίας στον συντονισμό διαμεσολαβητικών συζητήσεων</p>	<p>4.6.1. Άνοιγμα: Ανοικτό Σχολικό Συμπόσιο . Συμμετέχει όλη η σχολική κοινότητα με ειδικούς καλεσμένους κατόπιν συνεννόησης και σχετικής συναίνεσης συλλόγου διδασκόντων.</p> <p>4.6.2. Στάδιο Προ-εργασίας: Οι μαθητές συντονιστές ακολουθούν το μοντέλο εφαρμογής που παρουσιάζεται στο Φύλο 02 με προεργασία στο σπίτι. Οι μαθητές διαμεσολαβητές προετοιμάζουν τις ερωτήσεις τους (έναρξης, κριτικής σκέψης, διευρυμένης προσέγγισης θέματος, ανατροφοδότησης), δρομολογούν τις ατάκες για κατάχρηση χρόνου ομάδας, συμμόρφωσης με τους βασικούς κανόνες της συζήτησης κ.α., ψυχολογικά με μεταξύ τους πρόβες, και εξοικειώνονται με τα ψηφιακά εργαλεία. Η δοκιμασία είναι μέγιστη και πλέον, με τόσες εμπειρίες και διαφορετικές συνθήκες, αναμένεται οι διαμεσολαβητές να ανταπεξέλθουν στις περιστάσεις. Η συγκεκριμένη δραστηριότητα γίνεται στον αύλειο χώρο του σχολείου, ή σε ειδικό συνεδριακό χώρο ή ψηφιακά, ή με άλλο εναλλακτικό τρόπο (πχ διάδραση και αξιοποίηση συνεντεύξεων, παρουσιάσεων με πόστερ, κατασκευές κτλ). Ο τρόπος οργάνωσης και υλοποίησης του συμποσίου καθορίζεται</p>
--	--	---

από τους εμπλεκόμενους εκπαιδευτικούς.

4.6.3. Συμπόσιο: Κάθε τμήμα που συμμετέχει, κάνει προεργασία με ένα από τα θέματα που αναφέρονται στο φύλο 05 μαζί με τον υπεύθυνο εκπαιδευτικό και κατόπιν δια εκπροσώπου του τμήματος, συμμετέχουν με σχετική παρουσίαση θέματος και ανταποκρίνονται στα ερωτήματα του ακροατηρίου. Οι οριζόμενοι διαμεσολαβητές παίζουν τον ρόλο του προέδρου έκαστης στρογγυλής τράπεζας.

4.6.4. Κλείσιμο – Αναστοχασμός:
Δημιουργία ερωτήσεων αναστοχασμού και συζήτηση.
Π.χ.:

4.6.5. Πρακτικά Συμποσίου:
Γίνονται περιλήψεις ανά στρογγυλή τράπεζα σύμφωνα με αυτά που καταγράφει ο υπεύθυνος καταγραφής της ροής της δράσης (ένας από την ομάδα διαμεσολαβητών, ή αλλιώς καθοριζόμενο).

Γνωστικοί Μαθησιακοί Στόχοι:

- να μελετήσει τα διδάγματα των προηγούμενων εργασιών και να εξάγει συμπεράσματα
- να γνωρίζει την κουλτούρα και πρακτικές άλλων κοινωνιών σχετικά με τη φιλανθρωπία
- να εφαρμόζει με επιτυχία στρατηγικές διαχείρισης συναισθημάτων σε διαδικασίες διαλόγου

Δεξιότητες 21^{ου} αιώνα:

- εξάσκηση βασικών δεξιοτήτων μάθησης (κριτική σκέψη, επικοινωνία, συνεργασία, δημιουργικότητα), ψηφιακή μάθηση (κυρίως δεξιότητες ψηφιακής διαχείρισης)
- στρατηγική σκέψη (οργανωσιακή σκέψη, μελέτη περιπτώσεων και επίλυση προβλημάτων), πλάγια σκέψη (δημιουργική, παραγωγική, ολιστική), δεξιότητες υπολογιστικής σκέψης (επιστημονική/ υπολογιστική σκέψη, διαμεσολάβηση).

**4.7. ΣΚΙΑΣ
ΟΝΑΡ ΕΙΝΑΙ Ο
ΑΝΘΡΩΠΟΣ**

*2 συναντήσεις
διαμεσολάβησης,
διάρκειας δύο
ωρών έκαστη*

Τεχνικές ιεράρχησης των θεμάτων και συντονισμού της συνάντησης, καθώς και βασικές αρχές και εργαλεία, παρατίθενται στα φύλλα εργασίας. Τα φύλλα εργασίας, όλα μαζί, συναποτελούν τον **τσελεμεντέ της επιτυχίας στον συντονισμό διαμεσολαβητικών συζητήσεων**

4.7.1. **Άνοιγμα:** Συνέντευξη με μαθητές 15μελούς του πιο οικείου στη γειτονιά Λυκείου

4.7.2. **Στάδιο Προ-εργασίας:** Οι μαθητές συντονιστές ακολουθούν το μοντέλο εφαρμογής που παρουσιάζεται στο Φύλο 02 με προεργασία στο σπίτι. Οι μαθητές διαμεσολαβητές προετοιμάζουν τις ερωτήσεις τους (έναρξης, κριτικής σκέψης, διευρυμένης προσέγγισης θέματος, ανατροφοδότησης), δρομολογούν τις ατάκες για κατάχρηση χρόνου ομάδας, συμμόρφωσης με τους βασικούς κανόνες της συζήτησης κ.α., ψυχολογικά με μεταξύ τους πρόβες, και εξοικειώνονται με τα ψηφιακά εργαλεία.

4.7.3. **Διάλογος με Διαμεσολαβητές σε Ολομέλεια:** Η συγκεκριμένη δραστηριότητα γίνεται με πάνελ. Προσκεκλημένοι είναι εκπρόσωποι 15μελούς από τα γειτονικά Λύκεια (Γενικό, Επαγγελματικό, Καλλιτεχνικό, Μουσικό, Πειραματικό, ή άλλο). Οι συμμετέχοντες δεν προετοιμάζονται σε κάτι, παρά μόνο η ομάδα διαμεσολαβητών. Το κυρίως θέμα είναι να μάθουν οι της προεφηβείας από τους μεγάλους έφηβους:

		<p>ΘΕΜΑ ΠΡΟΣ ΜΕΛΕΤΗ:</p> <p>“Η παγκόσμια (φιλανθρωπική) αντίδραση στον κορονοϊό έχει δύο κύριους στόχους:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να συγκεντρώσει υποστήριξη για την παγκόσμια συνεργασία και να προσελκύσει σημαντική χρηματοδότηση από δημόσιους, ιδιωτικούς και φιλανθρωπικούς φορείς για την ανάπτυξη και την υλοποίηση διαγνωστικών μέσων, θεραπευτικών αγωγών και εμβολίων και για την ενίσχυση των συστημάτων υγείας ως προαπαιτούμενο ώστε να επιτευχθούν οι προαναφερθέντες στόχοι • να εξασφαλίσει πολιτική δέσμευση υψηλού επιπέδου για τη διασφάλιση ισότιμης πρόσβασης σε θεραπευτικά μέσα και εμβόλια παντού, χωρίς καμία εξαίρεση. <p>ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ: Ποιοι κίνδυνοι ελλοχεύουν όταν προκύπτει φιλανθρωπία μέσω ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ/ ΕΠΙΔΟΤΗΣΗΣ/ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ;</p> <p>Ποιοι ελεγκτικοί μηχανισμοί εξασφαλίζουν την ηθική δεοντολογία;</p> <p>4.7.4. Κλείσιμο – Αναστοχασμός: Δημιουργία ερωτήσεων αναστοχασμού και συζήτηση. Π.χ.:</p>
--	--	--

		<p>4.7.5. Ακρωνύμιο Βασικών Εννοιών: Λέξεις Κλειδιά για σύνοψη συμπερασμάτων.</p>
--	--	--

Εκπαιδευτικό Υλικό/ Συνδέσεις

Τομείς από τους οποίους προτείνεται ανάσυρση εμπειριών και γνώσεων:

- Θρησκεία
- Εθνικότητα
- Κουλτούρα
- Ήθη κι Έθιμα
- Οικογένεια
- Φίλοι
- Προσωπικότητα
- Αγαπημένες Δραστηριότητες
- Σπίτι/ Πατρίδα

Εκπαιδευτικό Υλικό

Γρηγοριάδου, Ε., Τέλλιου, Α. (2016). Σχολική Διαμεσολάβηση: Ένας Οδηγός για την επίλυση συγκρούσεων στο σχολείο από ομηλικούς. Κέντρο Πληροφόρησης και Τεκμηρίωσης για τον Ρατσισμό, την Οικολογία, την Ειρήνη και τη Μη Βία «ΑΝΤΙΓΟΝΗ».

Καρακιόζης, Κ., Παπακίτσος Ε. (2016). Διαμεσολάβηση συνομηλικών. Ένας εναλλακτικός τρόπος διαχείρισης των συγκρούσεων. *Πανελλήνιο Συνέδριο «ΝΕΟΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ»*, Αθήνα.

Σαρησάββα, Χ. (2018). Ο ρόλος του εκπαιδευτικού ως διαμεσολαβητή στη διαχείριση κρίσεων στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση: εφαρμογή εκπαιδευτικού προγράμματος. *Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών: Πρακτική Θεολογία: Παιδαγωγική (Διατριβή)*. Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Θεσσαλονίκη.

Κουρκούτας, Η. (2011). Η Διαμεσολάβηση ως θεωρητικό και πρακτικό εργαλείο στο χώρο της Ειδικής Αγωγής και της Σχολικής Ψυχολογίας: Προτάσεις για ένα Ψυχοδυναμικό Ψυχοπαιδαγωγικό και Ενταξιακό Μοντέλο.

Συνδέσεις – Βίντεο για Αφόρμηση Συζήτησης

[What's the most painful thing you've been told?](#)

[|Wing | Animated Short Film |SVA Thesis \(περί καλοσύνης\)](#)

[How your childhood affects your love styles](#)

[Alike short film](#)

[The Gift](#)

[Stop Sextortion | Thorn](#)

Φορείς και άλλες συνεργασίες που θα εμπλουτίσουν το πρόγραμμά μας

- Όλο το προσωπικό και οι μαθητές του σχολείου
- Ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων του Σχολείου
- Οι άνθρωποι της γειτονιάς μας, οι γείτονες
- Τα μαγαζιά της γειτονιάς
- Οι υπηρεσίες κοινωνικής προσφοράς και αλληλεγγύης (κοινωνικά παντοπωλεία, εκκλησία, κοινωνικές οργανώσεις και σωματεία)
- ΜΚΟ εστιασμένες στις κοινωνικές υπηρεσίες για πρόσφυγες, κοινωνικές μειονότητες, άτομα τρίτης ηλικίας, άτομα με χρόνια νοσήματα, ΑμΕΑ κ.α.
- σχολικές μονάδες της περιοχής
- ακαδημαϊκά ιδρύματα

Αξιολόγηση Εργαστηρίου- Συνολική αποτίμηση & αναστοχασμός πάνω στην υλοποίηση - Εκδηλώσεις διάχυσης

Η αξιολόγηση είναι ιδιαίτερα σημαντική υπό την έννοια θετικής ανατροφοδότησης και παρακίνησης των μαθητών να συνεχίσουν να προσπαθούν πιο εποικοδομητικά και με αποτελεσματικότητα. Για να εξασφαλισθεί αυτός ο τρόπος επίδρασης της αξιολόγησης απόδοσης μαθητών (από τον εκπαιδευτικό) και της μεταξύ τους αξιολόγησης (στο παρόν, οριζόμενη ως ετερο-αξιολόγηση) είναι ιδιαίτερα σημαντικό η ποσοτική ανατροφοδότηση να συνοδεύεται και από ποιοτικά χαρακτηριστικά αναλυτικής περιγραφής των δεδομένων και συγκεκριμενοποίησης του ελείμματος ή του στόχου. Για την επιτυχία των προαναφερόμενων καθοριστικό ρόλο διαδραματίζει ο εκπαιδευτικός, ως καθοδηγητής των μαθητών, συντονιστής των δράσεων και επόπτης βασικών κανόνων (που είχαν ορισθεί από την ομάδα μαθητών πριν την έναρξη του σχεδίου).

Μέσω της συστηματικής αυτοαξιολόγησης συνεπάγεται προοδευτική μύηση σε διαδικασίες αυτογνωσίας, όπως π.χ.: κατανόηση των συναισθημάτων μας και ενδοσκόπηση, αναγνώριση των δυνατών και αδύνατων σημείων, των αξιών που έχει και στόχων που θέτει καθένας καθώς και του αντικτύπου του σε τρίτους. Μέσω διεργασιών αυτογνωσίας αναπτύσσεται η δεξιότητα συναισθηματικής αυτορρύθμισης, δηλαδή, η δυνατότητα ελέγχου ή ανακατεύθυνσης των μη ελεγχόμενων συναισθημάτων και παρορμήσεων και προσαρμογής στις μεταβαλλόμενες συνθήκες. Η διαδικασία αυτοαξιολόγησης είναι σημαντικό να ακολουθεί τα παρακάτω στάδια προσωπικής αναζήτησης και εξέλιξης: σύνδεση, αυτοαποκάλυψη, ανατροφοδότηση, απόδοση νοήματος, ερμηνεία, επεξεργασία.

Δεν ισχύει ο κανόνας ότι ύστερα από μία αυτο-αξιολόγηση προκύπτει θετικό αποτύπωμα. Για να συμβεί αυτό θα πρέπει ο εμπλεκόμενος να είναι ανοιχτός σε νέα γνώση και αντιλήψεις αξιοποιώντας την πλάγια σκέψη και την περισυλλογή, να παρατηρεί και να ακούει ενεργητικά τους άλλους, να αφουγκράζεται και να συναισθάνεται, δηλαδή να δύναται να ταξιδεύει με τη σκέψη του στην ιστορία, συμβάν ή κατάσταση που ακούει ή βλέπει και να δοκιμάζει τον εαυτό του **να μπει στη θέση του άλλου** και να ταξιδέψει στις πιθανές αντιδράσεις, σκέψεις και αποφάσεις του εάν ήταν **αυτός ο Άλλος**.

Ο αναστοχασμός υλοποίησης και οι εκδηλώσεις διάχυσης αναφέρονται ανά εργαστήριο. Όλες οι ενότητες μαζί περί αναστοχασμού και δράσεων διάχυσης ανά εργαστήριο συνθέτουν τη συνολική στρατηγική προβολής και διάχυσης των εργασιών και παραδοτέων εκ των μαθητών.

Σημειώσεις:

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

(Α) Υποδειγματικό Υλικό- Δειγματικά Φύλλα εργασίας - Περιγραφή εργαστηρίων & δράσεων

(Α.1)

ΦΥΛΛΟ 01

Βασικοί Κανόνες και Αρχές Διαμεσολάβησης

Συμμετέχοντες

Οι συμμετέχοντες θα πρέπει να συμφωνήσουν σε κάποιους βασικούς κανόνες συμπεριφοράς πριν ξεκινήσει μία συζήτηση και να λάβουν υπόψη ότι δεν πρέπει να καταχράζονται τον χρόνο της ομάδας και να είναι περιεκτικοί και συγκεκριμένοι. Όλοι θα πρέπει να σέβονται την ώρα έναρξης και λήξης μίας συζήτησης χωρίς καθυστερημένη είσοδο ή απροσδόκητη πρόωρη αποχώρηση.

Διαμεσολαβητές

Ο διαμεσολαβητής θα πρέπει να είναι:

- Ουδέτερος σε αυτά που αναφέρονται
- Ανοικτός στις θέσεις και απόψεις τρίτων
- Ενεργός Ακροατής, επαναλαμβάνοντας συχνά ή συνοψίζοντας αυτά που λέγονται

Βασικά Καθήκοντα της Ομάδας Διαμεσολαβητών: Η ομάδα που συντονίζει τη συζήτηση είναι 2 άτομα και ένας εξυπηρετεί στη διατήρηση σημειώσεων και παρατήρηση – καταγραφή ειδικών περιστατικών. Οι δύο βασικοί συντονιστές κατόπιν συνεννόησης αντικαθιστούν / ξεκουράζουν ο ένας τον άλλον και είναι αυτοί που υποβάλλουν ερωτήσεις, παρεμβαίνουν σε διαπροσωπικές συγκρούσεις, επαναφέρουν την ομάδα στη ροή του θέματος, θυμίζοντας τον βασικό στόχο συνάντησης και θέμα συζήτησης, διευκολύνουν με ερωτήσεις την παρακίνηση όλων να μιλήσουν, να σκεφτούν κριτικά ή να υποβάλλουν απορίες και συνοψίζουν τα συμπεράσματα της συζήτησης.

Σημαντικές Οδηγίες για τον Συντονισμό μίας Συζήτησης:

Ο ρόλος του διαμεσολαβητή είναι να βοηθήσει την ομάδα να συμμετέχει ενεργά στον διάλογο για να εξερευνήσει τι διαμορφώνει τη σκέψη των συμμετεχόντων: ποιες είναι οι αξίες, οι παραδοχές, οι εμπειρίες ζωής που μας κάνουν να σκεφτόμαστε και να αισθανόμαστε τον τρόπο που ήδη συμβαίνει;

Ο καλός διαμεσολαβητής έχει ως βασική μέριμνα να:

- Να Κάνει καλές ερωτήσεις
- Να βοηθά στην εμβάθυνση και κατανόηση του θέματος
- Να εστιάζει σε ένα θέμα που θεωρεί ότι είναι καλό να αναλυθεί και διευκρινισθεί
- Να ενθαρρύνει την κριτική σκέψη
- Να συμβάλει στην ενεργό συμμετοχή όλων
- Να δίνει τον ίδιο χρόνο σε όλους το μέγιστο δυνατό
- Να παρεμβαίνει στις συγκρούσεις και να εξομαλύνει τις εντάσεις όταν αρχίζουν να κυριαρχούν και να φέρνουν εντάσεις ή αμηχανία
- Να βοηθά τους παρόντες να αισθανθούν άνετοι και ασφαλείς και ότι δε θα τους προσβάλει κάποιος λόγω του τρόπου που σκέπτονται ή των απόψεων που ασπάζονται

Ένα από τα πιο ισχυρά εργαλεία διευκόλυνσης για την προώθηση της κριτικής σκέψης είναι η υποβολή ερωτήσεων που βοηθούν στη μετάβαση της συζήτησης σε βαθύτερο επίπεδο που υπερβαίνει τα συμπεράσματα και τις θέσεις. Αυτές οι ερωτήσεις βοηθούν στη διερεύνηση του τι οδήγησε τους συμμετέχοντες να σκεφτούν όπως κάνουν.

Είναι σημαντικό να διαφοροποιούνται οι ερωτήσεις κριτικής σκέψης από άλλου τύπου ερωτήσεις. Για παράδειγμα, οι ερωτήσεις παρακίνησης συμμετοχής και παρουσίασης του θέματος από διαφορετική οπτική γωνία δεν είναι απαραίτητα ερωτήσεις κριτικής σκέψης. Οι ερωτήσεις κριτικής σκέψης μεγεθύνουν μια συγκεκριμένη γνώμη και προσπαθούν να εξερευνήσουν από πού προέρχεται.

(Α.2)

ΦΥΛΛΟ 02

Σχέδιο Συντονιστών Διαμεσολάβησης σε ΔΙΑΛΕΚΤΙΚΗ ΣΥΖΗΤΗΣΗ ολομέλειας της τάξης

ΘΕΜΑ:

ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΕΣ:

Σημαντική Προτεραιότητα

Δευτερεύον θέμα

Όχι απαραίτητο στοιχείο

ΦΑΣΗ ΔΙΑΛΟΓΟΥ	TIME FRAME	ROLES	ΣΧΟΛΙΑ – ΒΟΗΘΗΤΙΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ
Πριν την έναρξη της συζήτησης	<u>10'</u>	Συνεννόηση διαμεσολαβητών για τον ρυθμό εναλλαγής συντονισμού της συζήτησης, υπενθύμιση καθηκοντολογίου και αντιμετώπισης τεχνικών προβλημάτων	
Καλωσόρισμα και παρουσίες	<u>5'</u>	Καλωσόρισμα και έλεγχος για πιθανό εξοπλισμό που χρειάζεται πριν να ξεκινήσει η συζήτηση	
Ερώτηση Έναρξης Συζήτησης Ασκήσεις Εκτόνωσης & Εξοικείωσης	<u>10'</u>	Καλωσόρισμα όλων και παρατήρηση αρνητικών συμπεριφορών πριν την έναρξη της συζήτησης Ρωτάμε τους συμμετέχοντες εάν επιθυμούν να μοιραστούν τίποτα μαζί μας πριν την έναρξη της συζήτησης Τους ζητάμε να μας δώσουν ένα στοιχείο –λέξη κλειδί- για τον εαυτό τους που σχετίζεται με το θέμα μας Έλεγχος εάν όλοι έχουν τον κατάλληλο εξοπλισμό (μολύβι και χαρτί; Οπτική επαφή εάν	

		πρόκειται για εξ αποστάσεως διαδραστική συζήτηση; Άλλο)	
<p>υπενθύμιση Θέματος Αναφορά στην προηγούμενη συνάντηση – σχολιασμοί και εντυπώσεις</p>	10'	<p>Παρουσίαση οργανογράμματος ημέρας, υπενθύμιση των βασικών κανόνων μεταξύ συμμετεχόντων στη συζήτηση και διευκρίνιση ότι οι διαμεσολαβητές δε συμμετέχουν στη συζήτηση παρά μόνο ως ενδιάμεσοι εξασφάλισης της ποιότητας της συζήτησης</p> <p>Έλεγχος για παραλείψεις ή τεχνικά ζητήματα (εάν γίνεται χρήση νέων τεχνολογιών)</p>	
Έναρξη Συζήτησης	15'	<p>Γίνεται ανακοίνωση του θέματος και ζητείται από τους συμμετέχοντες να δώσουν και άλλες ερωτήσεις που επιθυμούν να συζητηθούν στην ολομέλεια</p> <p>Ξεκινά ο διαμεσολαβητής με την ερώτηση έναρξης της συζήτησης και παίρνουν τον λόγο κυκλικά με τη σειρά όλοι για να δώσουν μία πρώτη τοποθέτηση</p>	
Ελεύθερη Ροή Συζήτησης	25'	<p>Καθώς ο ένας υποβάλει ερωτήσεις ο δεύτερος διαμεσολαβητής παρατηρεί στάσεις σώματος, συμπεριφορές, μορφασμούς και παρεμβαίνει όπου θεωρεί ότι είναι σημαντικό</p> <p>Ανά 2-3 ερωτήσεις αλλάζει ο συντονιστής ερωτήσεων και διαλόγου</p> <p>Μέριμνα γραμματέα και βοηθού συντονιστή:</p>	

		<ul style="list-style-type: none"> • Σύνοψη • Προετοιμασία επόμενων εύστοχων ερωτήσεων • Επιλογή ερωτήσεων κριτικής σκέψης ανάλογα με τις ανάγκες της συζήτησης • Παρατηρήσεις • Καταγραφή συναισθηματικών φορτίσεων • Λέξεις κλειδιά για τη μετα-ανάλυση της συζήτησης 	
Κλείσιμο Συζήτησης	<u>10'</u>	Σύνοψη των όσων ειπώθηκαν και πρόσκληση για προσθήκες ή απορίες	
Ανατροφοδότηση	<u>5'</u>	<p>Ερωτήσεις για το πώς τους φάνηκε η διαδικασία: Πώς αισθάνεσαι σε σχέση με τη στιγμή πριν ξεκινήσει η συζήτηση;</p> <p>Πώς νομίζεις ότι τα πήγες σήμερα; Συμμετείχες όσο ήθελες; Σου φάνηκε ενδιαφέρον το θέμα;</p> <p>Ήταν εύκολο για σένα το θέμα και γιατί;</p> <p>Στο τέλος επιβραβεύουμε την ομάδα για την απόδοση και τη συνεργασία της και τους ευχαριστούμε</p>	

(Α.3)

ΦΥΛΛΟ 03

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΑΝΟΙΓΜΑΤΟΣ ΜΙΑΣ ΣΥΖΗΤΗΣΗΣ

- Ποια είναι η άποψή σου για το θέμα της κλιματικής αλλαγής;
- Ποιος είναι ο τρόπος της παραδειγματικής ανταπόδωσης και ο ρόλος της συνέπειας στο σχολείο σου;
- Πώς πιστεύεις ότι επηρεάζει η συνύπαρξη ξενόγλωσσων μαθητών τη σχολική κοινότητα;
- Κατά τη γνώμη σου, ποιον άλλο ρόλο θα μπορούσε να έχει ο δάσκαλος σου πέραν αυτού της διδασχής μέσα στην τάξη;

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΠΑΡΑΚΙΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΚΡΙΤΙΚΗΣ ΣΚΕΨΗΣ

- Τι πιστεύεις για...
- Μπορείς να μας πεις περισσότερα για αυτό;
- Τι σε οδήγησε σε αυτό το συμπέρασμα;
- Τι εννοείς όταν λες ...;
- Γιατί νομίζεις ότι έχεις αυτήν την άποψη για ...
- Γιατί νομίζεις ότι αισθάνεσαι έτσι για αυτό το ζήτημα;
- Από πού πήρες τις πληροφορίες σου σχετικά με αυτό το ζήτημα;
- Πού πήρες αυτήν την ιδέα;
- Πού έμαθες για αυτό;
- Έχεις προσωπική εμπειρία με αυτό το ζήτημα;
- Πώς επηρέασε αυτή η εμπειρία πώς τη βλέπεις
- Πιστεύουν όλοι στην κοινότητά σου το ίδιο;
- Πιστεύεις ότι αυτό το γεγονός είναι πραγματικό;
- Γιατί νομίζεις ότι σκέφτεσαι διαφορετικά για την οικογένεια και τους φίλους σου;
- Από πού πιστεύεις ότι προέρχεται αυτή η συναίνεση της κοινότητας;
- Πιστεύεις ότι οι αρμόδιοι φορείς έχουν κάνει καλή δουλειά;

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΚΛΕΙΣΙΜΑΤΟΣ ΣΥΖΗΤΗΣΗΣ

- Ήταν κάτι που σου έκανε ιδιαίτερη εντύπωση σήμερα;
- Πώς αισθάνεσαι σε σχέση με τη στιγμή πριν ξεκινήσει η συζήτηση;
- Πώς νομίζεις ότι τα πήγες σήμερα; Συμμετείχες όσο ήθελες; Σου φάνηκε ενδιαφέρον το θέμα;
- Ήταν εύκολο για σένα το θέμα και γιατί;

Ο Σωκράτης ήταν ο σπουδαιότερος κλασικός Έλληνας φιλόσοφος και θεωρείται ως ένας από τους ιδρυτές της δυτικής φιλοσοφίας. Είναι μια αινιγματική φιγούρα γνωστή κυρίως μέσω των έργων των κλασικών συγγραφέων, ειδικά τα γραπτά των μαθητών του Πλάτωνα και του Ξενοφώντα και τα έργα του Αριστοφάνη. Κυρίως, οι Διαλόγοι του Πλάτωνα είναι το πιο σημαντικό έργο εκ του οποίου η φιλοσοφία του Σωκράτη επιβίωσε απο την αρχαιότητα εως σήμερα.

24 διάσημα αποσπάσματα του ΣΩΚΡΑΤΗ

- “Η μόνη αληθινή σοφία είναι η γνώση οτι δε ξέρεις τίποτα.”
- “Η ζωή δεν αξίζει όταν δεν είναι αφιερωμένη σε κάποιο σκοπο.”
- “Υπάρχει μόνο ένα καλό, η γνώση, και ένα κακό, η άγνοια.»
- “Δεν μπορώ να διδάξω τίποτα σε κανέναν. Μπορώ μόνο να τον μάθω να σκέφτεται.”
- “Να είσαι ευγενικός, κάθε άνθρωπος που συναντάς μάχεται μια σκληρή μάχη.”
- “Τα σπουδαία μυαλά συζητούν ιδέες, τα μέτρια μυαλά συζητούν τα γεγονότα, τα αδύναμα μυαλά συζητούν για τους άλλους.”
- “Αν παντρευτείς μια καλή σύζυγο, θα γίνεις ευτυχισμένος.Αν παντρευτείς μια κακή, θα γίνεις φιλόσοφος.”
- “Αυτός που δεν είναι ευχαριστημένος με αυτό που έχει, δεν θα είναι ευχαριστημένος ακόμη και με με ό,τι θα ήθελε να έχει.”
- “Αν δεν πάρεις αυτό που θέλεις, θα υποφέρεις. Αν πάρεις κατι που δεν θέλεις, πάλι θα υποφέρεις.Ακόμη και όταν παίρνεις ακριβώς αυτό που θέλεις, μπορεί ακόμα να υποφέρεις επειδή δεν μπορείς να το κρατήσεις για πάντα. Το μυαλό μας είναι προγραμματισμένο να δυσάρεστείται.”
- “Θέλει να είναι ελεύθερο από την αλλαγή. Χωρίς πόνο, χωρίς τις υποχρεώσεις της ζωής και του θανάτου. Αλλά η αλλαγή είναι ο νόμος και κανένα ποσό προσποίησης δεν θα αλλάξει αυτή την πραγματικότητα.”
- “Μερικές φορές χτίζουμε τοίχους οχι για να κρατήσουν τους ανθρώπους έξω, αλλά για να δούμε ποιος ενδιαφέρεται αρκετά για να τους γκρεμίσει.”
- “Η αρχή της σοφίας είναι η αναζήτηση.”
- “Για να βρείτε τον εαυτό σας, σκεφτείτε για τον εαυτό σας.”
- “Η εκπαίδευση είναι το άναμμα της φλόγας,όχι το γέμισμα ενός βάζου.”
- “Γνώθι σ ‘αυτόν”
- “Αυτός που θέλει να αλλάξει τον κόσμο πρέπει να αλλάξει πρώτα τον εαυτό του.”
- “Το μυστικό της ευτυχίας, βλέπετε, δεν βρίσκεται στην αναζήτηση περισσότερο, αλλά στην ανάπτυξη της ικανότητας να ικανοποιείσαι με όσο το δυνατόν λιγότερα.”
- “Το μυστικό της αλλαγής είναι να επικεντρώσεις όλη την ενέργειά σου, όχι στο πως να πολεμήσεις το παλιό, αλλά στην κατασκευή του νέου.”
- “Δεν είμαι Αθηναίος ή Έλληνας, αλλά πολίτης του κόσμου.”
- “Προτιμήστε τις γνώσεις από τον πλούτο, γιατί το πλούτος είναι παροδικός,ενώ η γνώση παντοτινή.”
- “Η κατανόηση της ερώτησης είναι η μισή απάντηση.”
- “Η αληθινή σοφία έρχεται στον καθένα μας όταν συνειδητοποιήσουμε πόσο λίγα γνωρίζουμε για τη ζωή, τους εαυτούς μας και τον κόσμο γύρω μας.”

- “Ο πλουσιότερος είναι αυτός ο οποίος είναι ικανοποιημένος με όσο το δυνατόν λιγότερα.”
- “Το να υπάρχουν σημαίνει να πράττεις. ”
- “Το μυαλό είναι το παν. Γινόμεστε τελικά ό,τι σκεφτόμαστε περισσότερο.”

Πηγή: <https://filoitexnisfilosofias.com>

(Α.5)

ΦΥΛΛΟ 05

Αποφθέγματα Ξένων Φιλοσόφων και Στοχαστών

Ξέχνα τις προσβολές, αλλά ποτέ μην ξεχνάς την καλοσύνη. [Κομφούκιος, 551-479 π.Χ., Κινέζος φιλόσοφος](#)

Δεν υπάρχει μεγαλείο εκεί που δεν υπάρχει απλότητα, καλοσύνη και αλήθεια. [Λέων Τολστόι, 1828-1910, Ρώσος συγγραφέας](#)

Οι καλύτερες καρδιές τυχαίνει καμιά φορά να είναι πολύ σκληρές. [Βίκτωρ Ουγκώ, 1802-1885, Γάλλος συγγραφέας](#)

Τι παράξενη ψευδαισθήση είναι να υποθέτεις ότι η ομορφιά είναι καλοσύνη. [Λέων Τολστόι, 1828-1910, Ρώσος συγγραφέας](#)

Αν είσαι καλός πού 'ναι οι οχτροί σου; [Μενέλαος Λουντέμης, 1912-1977, Έλληνας συγγραφέας](#)

Γενναιοδωρία δεν είναι να μου δίνεις αυτό που εγώ χρειάζομαι περισσότερο από εσένα, αλλά αυτό που εσύ χρειάζεσαι περισσότερο από εμένα. [Χαλίλ Γκιμπράν, 1883-1931, Λιβανοαμερικανός ποιητής & φιλόσοφος](#)

Σ' αυτόν τον κόσμο υπάρχει μόνο ένα πράγμα στο οποίο πρέπει να υποκλινόμαστε, η μεγαλοφυΐα, και ένα πράγμα στο οποίο πρέπει να πέφτουμε στα γόνατα, η καλοσύνη. [Βίκτωρ Ουγκώ, 1802-1885, Γάλλος συγγραφέας](#)

Η καλοσύνη, όταν μιλάς, δημιουργεί εμπιστοσύνη. Η καλοσύνη, όταν σκέφτεσαι, δημιουργεί βάθος. Η καλοσύνη, όταν δίνεις, δημιουργεί αγάπη. [Λάο Τσε, 6ος αιώνας π.Χ., Κινέζος φιλόσοφος](#)

Είναι χαρακτηριστικό του μεγαλόψυχου ανθρώπου να μη ζητάει χάρες, αλλά να είναι έτοιμος να κάνει το καλό στους άλλους.

(B) Ενδεικτικές δραστηριότητες για την περιγραφική αξιολόγηση

Αυτεπάρκεια

Εκφράζει πίστη στην ικανότητά του/της να κατανοεί διάφορα θέματα
Εκφράζει την πεποίθηση ότι μπορεί να υλοποιεί τις δραστηριότητες που έχει σχεδιάσει
Δείχνει αυτοπεποίθηση ότι μπορεί να επιλύει τα περισσότερα προβλήματα εφόσον καταβάλλει την αναγκαία προσπάθεια
Δείχνει αυτοπεποίθηση ότι μπορεί να επιτυγχάνει καλά αποτελέσματα όταν αναλαμβάνει να επιτελέσει ένα καθήκον
Εκφράζει την πεποίθηση ότι οι δύσκολες καταστάσεις ξεπερνιούνται
Εκφράζει πίστη ότι μπορεί να αναλαμβάνει τις ενέργειες που απαιτούνται για την επίτευξη κάποιου στόχου
Δείχνει αυτοπεποίθηση ότι μπορεί να εργάζεται με αποτελεσματικότητα
Εκφράζει πίστη στην ικανότητά του/της να ξεπερνά τα εμπόδια κατά την επιδίωξη ενός στόχου
Εκφράζει τη βεβαιότητα ότι είναι σε θέση να αλλάξει, εφόσον το επιθυμεί
Δείχνει σιγουριά για τη λήψη αποφάσεων
Δείχνει αυτοπεποίθηση για την αντιμετώπιση νέων προκλήσεων
Εκφράζει την πεποίθηση ότι αντεπεξέρχεται καλά στις μεταβαλλόμενες συνθήκες
Εκφράζει πίστη στην ικανότητά του/της να επιλέγει τις κατάλληλες μεθόδους για την εκπλήρωση διαφόρων καθηκόντων
Δείχνει αυτοπεποίθηση στην ικανότητά του/της για επιτυχία
Δείχνει αυτοπεποίθηση ότι έχει την ικανότητα να επιτυγχάνει στα περισσότερα καθήκοντα που αναλαμβάνει
Δείχνει αυτοπεποίθηση ότι μπορεί να εκτελεί ποιοτική εργασία
Παραμένει σίγουρος/η για τις ικανότητές του/της όταν τον/την αμφισβητούν
Δείχνει αυτοπεποίθηση ότι μπορεί να βασίζεται στις ικανότητές του/της να αντεπεξέρχεται με ηρεμία στις δυσκολίες
Δείχνει αυτοπεποίθηση ότι μπορεί να παίρνει αποφάσεις για τον καλύτερο τρόπο διαχείρισης ενός προβλήματος
Δείχνει αυτοπεποίθηση ότι μπορεί να επιτυγχάνει τους στόχους του/της στη ζωή
Εκφράζει την πεποίθηση ότι συνολικά, στη ζωή του/της, είναι ένα πολύ αποτελεσματικό άτομο
Δείχνει να αισθάνεται ασφαλής ως προς τις ικανότητές του/της να αντιμετωπίζει τις προκλήσεις της ζωής
Εκφράζει την πεποίθηση ότι ξέρει να χειρίζεται απρόβλεπτες καταστάσεις χάρη στην επινοητικότητά του/της
Δείχνει αυτοπεποίθηση ότι μπορεί να διαχειρίζεται αποτελεσματικά απρόσμενα γεγονότα

Ανεκτικότητα στην Αμφισημία

Συνεργάζεται καλά με άλλους ανθρώπους που έχουν πολλές διαφορετικές απόψεις
Δείχνει ότι μπορεί να είναι επιφυλακτικός/ή στην κρίση του/της για άλλους ανθρώπους
Αλληλεπιδρά θετικά χωρίς να γνωρίζει με βεβαιότητα τις σκέψεις και τα συναισθήματα του άλλου
Αισθάνεται άνετα με διαφορετικών ειδών ανθρώπους
Εκφράζει προθυμία να επανεξετάζει αντιφατικές ή ελλιπείς πληροφορίες χωρίς να τις απορρίπτει αυτομάτως ή να συνάγει βεβαιωμένα συμπεράσματα
Αντιλαμβάνεται αμφίσημες καταστάσεις
Δέχεται να αναλαμβάνει καθήκοντα που απαιτούν την αντιμετώπιση άγνωστων ή ασυνήθιστων καταστάσεων
Επιδιώκει συζητήσεις με ανθρώπους των οποίων οι ιδέες και οι αξίες διαφέρουν από τις δικές του/της
Νιώθει άνετα σε μη οικείες καταστάσεις
Αντιμετωπίζει την αβεβαιότητα με θετικό και εποικοδομητικό τρόπο
Αντεπεξέρχεται καλά σε απρόβλεπτες καταστάσεις
Τα βγάζει πέρα με διφορούμενες καταστάσεις
Όταν καλείται να επιλέξει τον τρόπο αντιμετώπισης μιας συγκεκριμένης κατάστασης, είναι ικανός/ή να χρησιμοποιεί εναλλακτικά δύο ή περισσότερες πολιτισμικές οπτικές
Δέχεται να αντιμετωπίζει καταστάσεις ή ζητήματα αμφίσημα
Αποδέχεται την έλλειψη σαφήνειας
Εκφράζει προθυμία για ανοχή της αβεβαιότητας
Νιώθει άνετα όταν του/της συμβαίνουν πράγματα με τα οποία δεν είναι εξοικειωμένος/η
Καλωσορίζει το ενδεχόμενο αμφισβήτησης των ιδεών και αξιών του/της
Απολαμβάνει την πρόκληση να επιλύει διφορούμενα ζητήματα
Χαίρεται να αντιμετωπίζει περίπλοκες καταστάσεις
Αισθάνεται άνετα όταν διαχειρίζεται διφορούμενες καταστάσεις

Δεξιότητες Αυτόνομης Μάθησης

Δείχνει ότι μπορεί να εντοπίζει πηγές μάθησης (π.χ. ανθρώπους, βιβλία, διαδίκτυο)
Ζητά διευκρινίσεις από τρίτους σχετικά με καινούργιες πληροφορίες, όποτε χρειάζεται
Ολοκληρώνει μόνος/η τα καθήκοντα μάθησης
Εντοπίζει αυτά που ήδη γνωρίζει και όσα δεν γνωρίζει
Μπορεί να εντοπίζει μόνος/η τα κενά στις γνώσεις του/της
Μπορεί να εντοπίζει σχετικές πηγές πληροφοριών για να εκπληρώσει ένα καθήκον μάθησης
Μπορεί να συλλέγει αποτελεσματικά πληροφορίες χρησιμοποιώντας διάφορες τεχνικές και πηγές
Χρησιμοποιεί κατάλληλα εργαλεία και τεχνολογίες πληροφόρησης για να ανακαλύπτει νέες πληροφορίες
Επιδεικνύει την ικανότητά του/της να αναζητά πληροφορίες μόνος/η
Αναζητά πληροφορίες από διάφορες πηγές
Εκφράζει προθυμία να μαθαίνει καινούργια πράγματα μόνος/η
Αναπτύσσει τις ιδέες του/της συλλέγοντας πληροφορίες
Μπορεί να αποκτά γνώσεις σχετικά με καινούργια θέματα με ελάχιστη επιτήρηση
Μπορεί να αξιολογεί την ποιότητα της δικής του/της δουλειάς
Μπορεί να εντοπίζει πληροφορίες συναφείς με τις προσωπικές και ακαδημαϊκές ανάγκες και τα ενδιαφέροντά του/της
Μπορεί να χρησιμοποιεί αποτελεσματικά τις τεχνολογίες πληροφοριών ώστε να βρίσκει, να ερευνά, να οργανώνει και να ενσωματώνει πληροφορίες
Μπορεί να αξιοποιεί γνώσεις από διάφορα αντικείμενα/τομείς μάθησης
Μπορεί να επιλέγει μόνος/η υλικό, πόρους και δραστηριότητες εκμάθησης
Μπορεί να παρακολουθεί την πρόοδό του/της για την επίτευξη των μαθησιακών στόχων του/της
Αναζητά νέες ευκαιρίες για μάθηση
Ξαναδιαβάζει ένα καινούργιο υλικό μετά από μια πρώτη ανάγνωση για να βεβαιωθεί ότι το έχει κατανοήσει σωστά
Μπορεί να επιλέγει τις πιο αξιόπιστες από τις διαθέσιμες πηγές πληροφόρησης ή συμβουλών
Δείχνει ικανός/ή να παρακολουθεί, να καθορίζει, να ιεραρχεί και να ολοκληρώνει τα καθήκοντά του/της χωρίς άμεση εποπτεία
Διαχειρίζεται αποτελεσματικά τον χρόνο του/της για να επιτυγχάνει τους μαθησιακούς στόχους του/της
Μπορεί να αξιολογεί μόνος/η την αξιοπιστία των πηγών πληροφόρησης ή συμβουλών
Παρακολουθεί την πρόοδό του/της στην εκμάθηση νέων πληροφοριών

Δεξιότητες Ακρόασης και Παρατήρησης

Ακούει προσεκτικά τους άλλους

Παρακολουθεί τις χειρονομίες των ομιλητών και συνολικά τη γλώσσα του σώματος για να μπορεί να διαπιστώνει το νόημα των λόγων τους

Μπορεί να ακούει αποτελεσματικά ώστε να αποκρυπτογραφεί τα νοήματα και τις προθέσεις του άλλου

Δίνει προσοχή σε όσα οι άλλοι υπονοούν αλλά δεν λένε

Ενσυναίσθηση

Μπορεί να αναγνωρίζει πότε ένας σύντροφος χρειάζεται τη βοήθειά του/της

Εκφράζει τη συμπάραστασή του/της για τα δεινά που βλέπει να συμβαίνουν σε άλλους

Λαμβάνει υπόψη του/της τα συναισθήματα των άλλων όταν παίρνει αποφάσεις

Διατυπώνει την άποψη ότι όταν συλλογίζεται ανθρώπους σε άλλες χώρες, συμμερίζεται τις χαρές και τις λύπες τους

Ευελιξία και Προσαρμοστικότητα

Αναγνωρίζει επακριβώς τα αισθήματα των άλλων, ακόμη κι όταν αυτοί δεν θέλουν να τα φανερώσουν

Αλλάζει τις απόψεις του/της, εφόσον του/της αποδείξουν με λογικά επιχειρήματα ότι κάτι τέτοιο είναι απαραίτητο

Προσαρμόζεται σε νέες καταστάσεις επιστρατεύοντας μια καινούργια δεξιότητα

Μπορεί να αλλάζει αποφάσεις που έχει λάβει εφόσον αυτό καθίσταται αναγκαίο λόγω των συνεπειών τους

Προσαρμόζεται σε νέες καταστάσεις εφαρμόζοντας τις γνώσεις του/της με διαφορετικό τρόπο

Γλωσσικές, Επικοινωνιακές και Πολυγλωσσικές Δεξιότητες

Μπορεί να τροποποιεί τη συμπεριφορά του/της ώστε αυτή να εναρμονίζεται με άλλους πολιτισμούς

Μπορεί να εκφράζει τις σκέψεις του/της για ένα πρόβλημα

Ζητά από τους ομιλητές να επαναλάβουν κάτι που δεν του/της είναι ξεκάθαρο

Κάνει ερωτήσεις που δείχνουν ότι έχει κατανοήσει τις θέσεις των άλλων

Μπορεί να μεσολαβεί γλωσσικά σε διαπολιτισμικές ανταλλαγές κάνοντας μετάφραση, διερμηνεία ή παρέχοντας διευκρινίσεις

Μπορεί να αποφεύγει με επιτυχία τις διαπολιτισμικές παρανοήσεις

Δεξιότητες Συνεργασίας

Οικοδομεί θετικές σχέσεις με άλλους ανθρώπους σε μια ομάδα

Όταν εργάζεται ως μέλος μιας ομάδας, συμβάλλει στην ομαδική εργασία στον βαθμό που του/της αναλογεί

Προσπαθεί να επιτυγχάνει συναίνεση ώστε να εκπληρώνει τους στόχους της ομάδας

Όταν εργάζεται ως μέλος μιας ομάδας, ενημερώνει τους άλλους για τυχόν συναφείς ή χρήσιμες πληροφορίες

Δεξιότητες Επίλυσης Συγκρούσεων

Εμπνέει ενθουσιασμό στα μέλη της ομάδας ώστε να επιτυγχάνονται οι κοινοί στόχοι

Μπορεί να επικοινωνεί με σεβασμό με τα εμπλεκόμενα στη σύγκρουση μέρη

Μπορεί να βρίσκει εναλλακτικές λύσεις για την επίλυση των συγκρούσεων

Μπορεί να στηρίζει άλλους στην επίλυση συγκρούσεων βοηθώντας τους να κατανοούν τις διαθέσιμες επιλογές

Μπορεί να ενθαρρύνει τις αντιμαχόμενες πλευρές να ακούνε προσεκτικά η μία την άλλη και να μοιράζονται τις έγνοιες και τις ανησυχίες τους

Γνώση και Κριτική Κατανόηση του Εαυτού

Καταφεύγει τακτικά στην επικοινωνία για να συνεισφέρει στην επίλυση διαπροσωπικών συγκρούσεων

Μπορεί να περιγράφει τα κίνητρά του/της

Μπορεί να περιγράφει τους τρόπους με τους οποίους οι σκέψεις και τα συναισθήματά του/της επηρεάζουν τη συμπεριφορά του/της

Μπορεί να αναστοχάζεται κριτικά τις αξίες και τις πεποιθήσεις του/της

Μπορεί να αναστοχάζεται κριτικά τον εαυτό του/της από πολλές διαφορετικές σκοπιές

Γνώση και Κριτική Κατανόηση Γλώσσας και Επικοινωνίας

Μπορεί να αναστοχάζεται κριτικά τα συναισθήματα και τα αισθήματά του/της σε πολλές διαφορετικές καταστάσεις

Γνώση και κριτική κατανόηση του κόσμου: πολιτική, δίκαιο, ανθρώπινα δικαιώματα, κουλτούρα, πολιτισμοί, θρησκείες, ιστορία, μέσα ενημέρωσης, οικονομίες, περιβάλλον, βιωσιμότητα

Μπορεί να αναστοχάζεται κριτικά την εξελισσόμενη φύση του πλαισίου των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τη διαρκή ανάπτυξη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε διαφορετικές περιοχές του κόσμου

(Γ) Φύλλα περιγραφικής αυτο-αξιολόγησης

Εργαστήρια Δεξιοτήτων - Φύλλο Προόδου Μαθητή/Μαθήτριας:							
Σχολικό Έτος:		Σχολείο:		Τάξη:	Τμήμα:		
				Εκπαιδευτικό πρόγραμμα			
Χρονικό διάστημα:							
Εκπαιδευτικός:							
ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΜΑΘΗΣΗΣ							
Διαβαθμίσεις							
				1	2	3	4
Συνεργασία	Δεξιότητες Συνεργασίας						
	Δεξιότητες Επίλυσης συγκρούσεων						
Επικοινωνία	Γλωσσικές, επικοινωνιακές & πολυγλωσσικές δεξιότητες						
	Δεξιότητες ακρόασης και παρατήρησης						
Δημιουργικότητα	Αυτεπάρκεια						
	Ανεκτικότητα						
	Δεξιότητες Αυτόνομης Μάθησης						
Κριτική Σκέψη	Γνώση & κριτική κατανόηση του εαυτού						
	Γνώση & κριτική κατανόηση του γλώσσας & επικοινωνίας						
	Γνώση και κριτική κατανόηση του κόσμου						
	Σεβασμός & Υπευθυνότητα						
	Πολιτιότητα						
	Δεξιότητες Ενσυναίσθησης και ευαισθησίας						
	Δεξιότητες Ευελιξίας και Προσαρμοστικότητας						
	Δεξιότητες αναλυτικής σκέψης						
	Δεξιότητες κριτικής σκέψης						
	Πληροφορίες και επεξεργασία δεδομένων						
	Ψηφιακή Επικοινωνία						
	Δημιουργία ψηφιακού περιεχομένου						
	Ασφάλεια						
	Επίλυση προβλήματος με ψηφιακά μέσα						

		1 ^ο επίπεδο εκδήλωσης της δεξιότητας	2 ^ο επίπεδο εκδήλωσης της δεξιότητας	3 ^ο επίπεδο εκδήλωσης της δεξιότητας	4 ^ο επίπεδο εκδήλωσης της δεξιότητας
Διαβαθμίσεις		Αρχόμενη	Αναπτυσσόμενη	Ικανοποιητική	Εξαιρετική
Παρατηρούμενες ενδείξεις ως προς τη δεξιότητα (ο μαθητής/η μαθήτρια)		εκτελεί απλές εργασίες, με βοήθεια, ανταποκρίνεται ως προς την δεξιότητα σε επιδείξεις, υποδείξεις, σε δραστηριότητα καθοδήγησης	καταβάλλει προσπάθεια, συμμετέχει ενεργά, δοκιμάζει/πειραματίζεται, δεν εγκαταλείπει, ζητά υποστήριξη κατά την εμπλοκή του/της στη δραστηριότητα	αναλαμβάνει πρωτοβουλίες και προωθεί συνεργατικές στρατηγικές κατά την εμπλοκή του στη δραστηριότητα	Εκδηλώνει αυθεντική διάθεση για γενίκευση, μεταφέρει την εκδηλούμενη δεξιότητα σε άλλες δραστηριότητες, συμμετέχει ολόπλευρα στη δραστηριότητα, βοηθά και άλλους σε εργασίες

Περιγραφική Αποτίμηση	Η ΚΥΡΑ ΕΛΕΥΘΕΡΟΦΡΟΣΥΝΗ μιλά με τον Πλάτωνα, τον Σωκράτη και τον Αριστοτέλη

(Δ) Περιγραφή ενδεικτικών δραστηριοτήτων για το portfolio μαθητή/-τριας

	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ	
	<i>Portfolio</i>	
	<i>Μαθητή Μαθήτριας</i>	
Γράφω το όνομά μου		
Όνομα		
Επώνυμο		
Ζωγραφίζω τον εαυτό μου ή βάζω μια φωτογραφία μου		
Γράφω μια λέξη ή μια φράση που να με εκφράζει (motto)		
Τάξη/Τμήμα		
Ημερομηνία Έναρξης		
Ημερομηνία Λήξης		

Στοιχεία Σχεδίου Δράσης	Ενδιαφέρομαι και Ενεργώ - Κοινωνική Συναισθηση και Ευθύνη Κάνε πράξη τη συνεργασία και την προσφορά
Τίτλος Σχεδίου Δράσης του τμήματος/τάξης μου	
Ο σημαντικότερος για μένα στόχος του Σχεδίου Δράσης της τάξης	
Τι καινούργιο έμαθα από την υλοποίηση αυτού του θεματικού κύκλου; (γνώσεις)	
Πώς τα κατάφερα (δεξιότητες)	
Ποια δεξιότητα ζωής με βοήθησε να τα καταφέρω;	
Ποια δεξιότητα μάθησης με βοήθησε να τα καταφέρω;	
Ποια δεξιότητα του νου με βοήθησε να τα καταφέρω;	
Ποια δεξιότητα τεχνολογίας, μηχανικής ή/και επιστήμης με βοήθησε να τα καταφέρω;	
Γιατί είναι σημαντικό αυτό που έκανα (στάσεις)	
Τι θα άλλαζα στην υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης ώστε να γίνει ακόμα καλύτερο;	
Από τα έργα μου θα επέλεγα να παρουσιάσω στην τάξη μου ...	

ΟΙ ΣΚΕΨΕΙΣ ΜΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ
Στο τέλος κάθε θεματικής

**ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΑΙ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΩ -
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΑΙΣΘΗΣΗ ΚΑΙ
ΕΥΘΥΝΗ**

Πόσο σου άρεσε ο κάθε θεματικός κύκλος

Πόσο καλά συνεργάστηκες με την ομάδα σου

Πόσο πιο κοντά ήρθες με κάποιους/ες από τους/τις συμμαθητές/τριές σου

Πόσο χρήσιμος ήταν για σένα ο κάθε θεματικός κύκλος;

Από τα έργα σου τι θα επέλεγες να παρουσιάσεις στην τάξη σου;

ΠΡΟΔΟΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ ΣΤΙΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΖΩΗΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ			
ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ σε σύνδεση με τις δεξιότητες ζωής των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων			
Γνώση και κριτική κατανόηση Οι πληροφορίες που έχουμε για ένα θέμα και η ικανότητα να τις κατανοούμε και να τις χρησιμοποιούμε		ΑΥΤΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	ΕΠΕΡΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
Γνώση του εαυτού μου (σύνδεση με τις δεξιότητες ζωής, του νου και της μάθησης)	Αναγνωρίζω τα συναισθήματά μου.		
	Μπορώ να καταλάβω τον τρόπο με τον οποίο οι σκέψεις και τα συναισθήματά μου επηρεάζουν την συμπεριφορά μου.		
ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ Η ικανότητα να φτάνουμε έναν στόχο και να φέρνουμε σε πέρας μια δράση		ΑΥΤΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	ΕΠΕΡΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
Συνεργασία (σύνδεση με τις δεξιότητες μάθησης: συνεργασία, επικοινωνία)	Όταν εργάζομαι ως μέλος μιας ομάδας, συμβάλλω στην ομαδική εργασία στον βαθμό που μου αναλογεί.		
	Ακούω προσεκτικά και σέβομαι τις απόψεις όλων των μελών της ομάδας.		
	Βοηθώ την ομάδα μου μέσα από το διάλογο να φτάσει σε μια κοινή απόφαση.		
ΣΤΑΣΕΙΣ Οι συμπεριφορές (ενέργειες, συναισθήματα, απόψεις) απέναντι σ' ένα άτομο, μία ομάδα ανθρώπων ή μία κατάσταση		ΑΥΤΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	ΕΠΕΡΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
Υπευθυνότητα (σύνδεση με δεξιότητες ζωής: υπευθυνότητα, ενσυναίσθηση και ευαισθησία, προγραμματισμός, παραγωγικότητα, οργανωτική ικανότητα)	Αναλαμβάνω την ευθύνη για τις πράξεις μου.		
	Αναγνωρίζω τα λάθη μου.		
	Αν πληγώσω κάποιον ζητάω συγγνώμη.		
	Ολοκληρώνω τις εργασίες μου.		
Αυτεπάρκεια - Πιστεύω στον εαυτό μου (σύνδεση με δεξιότητες ζωής: αυτομέριμνα, υπευθυνότητα, προγραμματισμός, παραγωγικότητα, οργανωτική ικανότητα)	Πιστεύω ότι θα καταφέρω να επιτύχω ό,τι μου ζητούν.		
	Μπορώ να διαχειρίζομαι την αποτυχία χωρίς να απογοητεύομαι.		
	Μπορώ να ξεπερνάω τα εμπόδια που παρουσιάζονται όταν προσπαθώ να πετύχω κάτι.		
Αποδέχομαι την ύπαρξη άλλων πολιτισμών διαφορετικών από τον δικό μου (σύνδεση με δεξιότητες ζωής: πολιτεία, ενσυναίσθηση και ευαισθησία, πρωτοβουλία, προσαρμοστικότητα)	Μου αρέσει να γνωρίζω άλλους πολιτισμούς διαφορετικούς από τον δικό μου.		
	Μου αρέσει να μαθαίνω συνήθειες από άλλες χώρες.		
	Μου αρέσει να κάνω φίλους/φίλες από άλλες χώρες.		
Αποδέχομαι την ύπαρξη άλλων πολιτισμών διαφορετικών από τον δικό μου (σύνδεση με δεξιότητες ζωής: πολιτεία, ενσυναίσθηση και ευαισθησία, πρωτοβουλία, προσαρμοστικότητα)	Μου αρέσει να ταξιδεύω σε άλλες χώρες.		
ΑΞΙΕΣ Οι γενικές πεποιθήσεις που καθορίζουν τον τρόπο με τον οποίο ενεργούμε		ΑΥΤΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	ΕΠΕΡΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
Σέβομαι την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και τα ανθρώπινα δικαιώματα (σύνδεση με δεξιότητες ζωής: πολιτεία, ενσυναίσθηση και ευαισθησία)	Πιστεύω ότι τα δικαιώματα των παιδιών θα πρέπει η κοινωνία να τα σέβεται και να τα προστατεύει.		
	Σέβομαι την άποψη του άλλου κι ας μη συμφωνώ.		
	Εκφράζω ελεύθερα τη γνώμη μου.		
Πιστεύω στην δημοκρατία, τη δικαιοσύνη, την ισονομία, την ισότητα (σύνδεση με δεξιότητες ζωής: πολιτεία και υπευθυνότητα)	Πιστεύω ότι οι νόμοι θα πρέπει να εφαρμόζονται και να επιβάλλονται πάντα με δίκαιο τρόπο.		
	Πιστεύω ότι όλοι οι άνθρωποι έχουν δικαίωμα στην ισότητα και αμερόληπτη μεταχείριση.		
Σέβομαι τον πολιτισμό των άλλων και τον δικό μου (σύνδεση με δεξιότητες ζωής: κοινωνικές δεξιότητες, ενσυναίσθηση και ευαισθησία, προσαρμοστικότητα και ανθεκτικότητα)	Καταλαβαίνω την ύπαρξη πολιτισμών διαφορετικών από τον δικό μου, αναγνωρίζω τις ομοιότητες και αποδέχομαι τις διαφορές.		
	Υποστηρίζω ότι άνθρωποι με διαφορετικό τρόπο σκέψης, ζωής και συνηθειών μπορούν να ζουν αρμονικά στην ίδια κοινωνία.		
	Καταλαβαίνω ότι οι σκέψεις μου και οι πράξεις μου επηρεάζονται από την κοινωνία και την εποχή που ζω.		

ΠΡΟΟΔΟΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ ΣΤΙΣ ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΖΩΗΣ		ΑΥΤΟ ΑΞΙΟΛΟΓ ΗΣΗ	ΕΤΕΡΟ ΑΞΙΟΛΟ ΓΗΣΗ
σε σύνδεση με τις ψηφιακές δεξιότητες ζωής των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων			
Πληροφορίες και επεξεργασία δεδομένων	Ψάχνω για απλά δεδομένα σε απευθείας σύνδεση (εικόνα, δεδομένα). Μπορώ να βοηθήσω τον εαυτό μου με μια ποικιλία πηγών.		
	Ξέρω κάποιες μηχανές αναζήτησης και μπορώ να χρησιμοποιήσω διαφορετικές λέξεις-κλειδιά για να βρω τις πληροφορίες που θέλω.		
	Μπορώ να αποθηκεύσω το αρχείο στον επιλεγμένο φάκελο στη συσκευή μου και να το βρω.		
	Μπορώ να βρω στο Διαδίκτυο αυτό που ζητώ, κάθε φορά που ψάχνω και αναγνωρίζω τι είναι αξιόπιστο και τι όχι.		
Ψηφιακή Επικοινωνία	Σε μια ηλεκτρονική τάξη, ξέρω πώς να στέλνω μηνύματα σε επιλεγμένους συμμαθητές και να χρησιμοποιώ ένα κανάλι συνομιλίας.		
	Επικοινωνώ χρησιμοποιώντας διάφορα εργαλεία (e-mail, Skype, κοινωνικά δίκτυα...).		
	Μπορώ να στείλω διάφορα αρχεία (κείμενο, εικόνες) ως συνημμένα σε ένα e-mail.		
	Επιλέγω τις πληροφορίες που θέλω να κοινοποιήσω σύμφωνα με τους στόχους μου.		
Δημιουργία ψηφιακού περιεχομένου	Χρησιμοποιώ εργαλεία για τη δημιουργία, επεξεργασία και συνδυασμό ψηφιακού περιεχομένου.		
	Γνωρίζω ότι το υλικό και το περιεχόμενο στο διαδίκτυο έχει δημιουργηθεί από άλλους ανθρώπους (συγγραφείς) και έχει πνευματικά δικαιώματα που πρέπει να σεβόμαστε.		
	Γνωρίζω ότι το υλικό και το περιεχόμενο στο διαδίκτυο έχει δημιουργηθεί από άλλους ανθρώπους (συγγραφείς) και έχει πνευματικά δικαιώματα που πρέπει να σεβόμαστε.		
	Μπορώ να χρησιμοποιώ γλώσσες προγραμματισμού και εκπαιδευτική ρομποτική με τη χρήση πλακιδίων (π.χ. Scratch, Scratch junior, Scratch for Arduino, κ.λ.π.).		
Ασφάλεια	Γνωρίζω ότι όταν χρησιμοποιούνται τεχνολογίες, υπάρχει κίνδυνος που μπορεί να επηρεάσει την απόδοση της ψηφιακής συσκευής μου.		
	Προστατεύω τον κωδικό πρόσβασής μου και δεν τον μοιράζομαι με άλλους ανθρώπους. Ξέρω σε ποιον να στραφώ εάν υπάρχει πρόβλημα.		
	Ξέρω πώς να δημιουργήσω έναν ασφαλή κωδικό πρόσβασης ακολουθώντας τις οδηγίες.		
	Είμαι προσεκτικός/ή όταν μου ζητάνε προσωπικά στοιχεία όπως π.χ. κωδικό πρόσβασης, προσωπικά αρχεία κ.λ.π.		
	Όταν καταλάβω περίπτωση απειλής (διαδικτυακή βία) ενημερώνω άμεσα τους ενήλικες.		
Επίλυση προβλήματος με ψηφιακά μέσα	Όταν λύνω ένα πρόβλημα τότε: Χρησιμοποιώ αλγορίθμους, δηλαδή μια σειρά από βήματα για να το λύσω.....		
	Όταν λύνω ένα πρόβλημα τότε: Προσπαθώ να καταλάβω ποια στοιχεία από τα μαθηματικά χρειάζομαι.....		
	Όταν λύνω ένα πρόβλημα τότε: Προσπαθώ να το απλοποιήσω και συγκεντρώνω μόνο στα στοιχεία που χρειάζομαι...		
	Όταν λύνω ένα πρόβλημα στον υπολογιστή συνεργάζομαι μαζί με άλλους για να λύσουμε διαφορετικά μέρη του προβλήματος την ίδια στιγμή.		
	Όταν λύνω ένα πρόβλημα ψάχνω να βρω πώς μπορώ να συγκεντρώσω δεδομένα και πληροφορίες και να τις αναλύσω για να με βοηθήσουν στην επίλυση του προβλήματος.		
	Τρέχω συχνά το πρόγραμμά μου για να βεβαιωθώ ότι κάνει αυτά που θέλω και επιδιορθώνω όποια προβλήματα εντοπίσω.		